

Xizmatlar sohasining rivojlanishi – O'zbekiston Respublikasi farovonligining asosi

Iqtisodiy rivojlanishning zamonaviy sharoitida xizmatlar sohasi iqtisodiy siyosatning barcha darajalarida muhim elementga aylanmoqda. Bugungi kunda bu sohani tijorat va ijtimoiy asosda ko'rsatiladigan barcha turdagi xizmatlarni o'z ichiga olgan iqtisodiyotning gipersektori deb atash mumkin.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

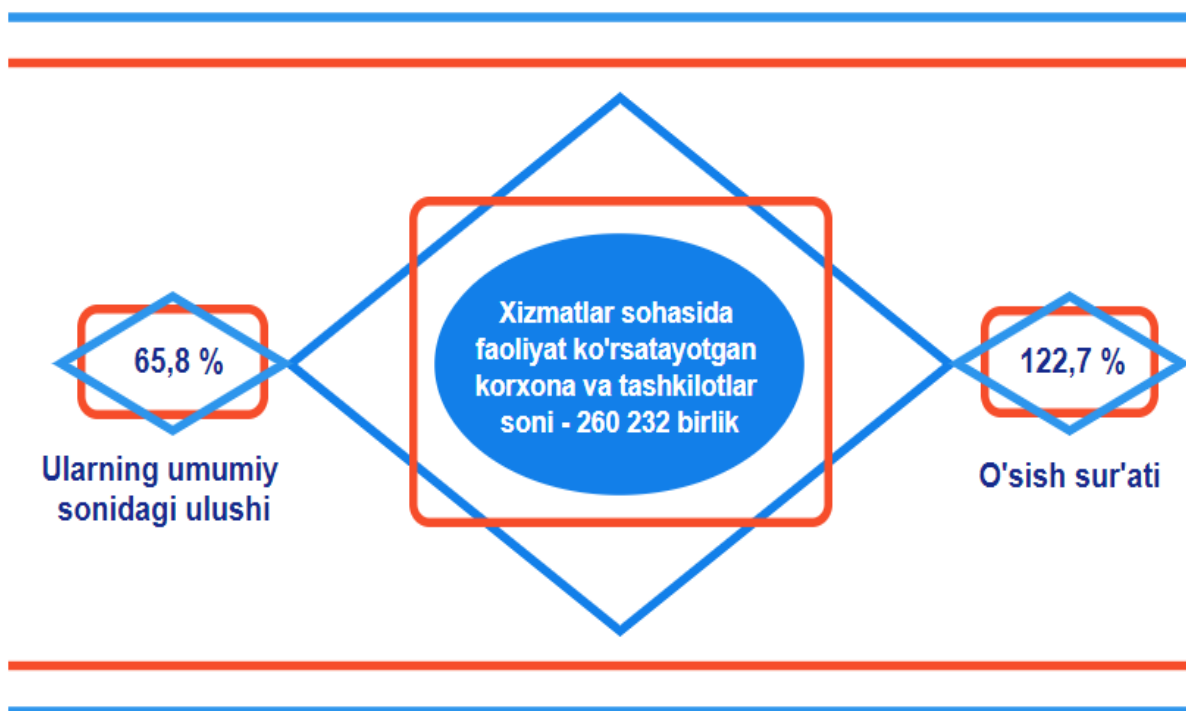
172 414,6 mlrd. so'm**Ko'rsatilgan bozor
xizmatlari hajmi****5 148,2 ming so'm****Aholi jon boshiga
ko'rsatilgan bozor
xizmatlari hajmi****112,2 %****Ko'rsatilgan bozor
xizmatlari hajmining
o'sish sur'ati****158,9 %****Moliyaviy xizmatlarning
o'sish sur'ati****28,2 %****Xizmatlarning umumiy
hajmida transport
xizmatlarining ulushi**

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

Ushbu faoliyatning yakuniy natijasi nafaqat korxonalarga, balki jismoniy shaxslarga - yakuniy iste'molchilarga ham taqdim etiladigan tayyor mahsulot emas, balki xizmatlar ko'rsatish hisoblanadi.

Xizmatlar sohasi ko'lami juda turli xildir. Bunga tovarlarni yetkazib beruvchidan buyurtmachiga yetkazib berish va transportirovka qilish, hamda, ko'ngilochar tadbirlarni o'tkazish ham kiradi. Shuningdek, sataroshxonalar, restoranlar, ta'mirlash ustaxonalari, sport klublari, sayyohlik firmalarini va hokazolarni o'z ichiga oladi.

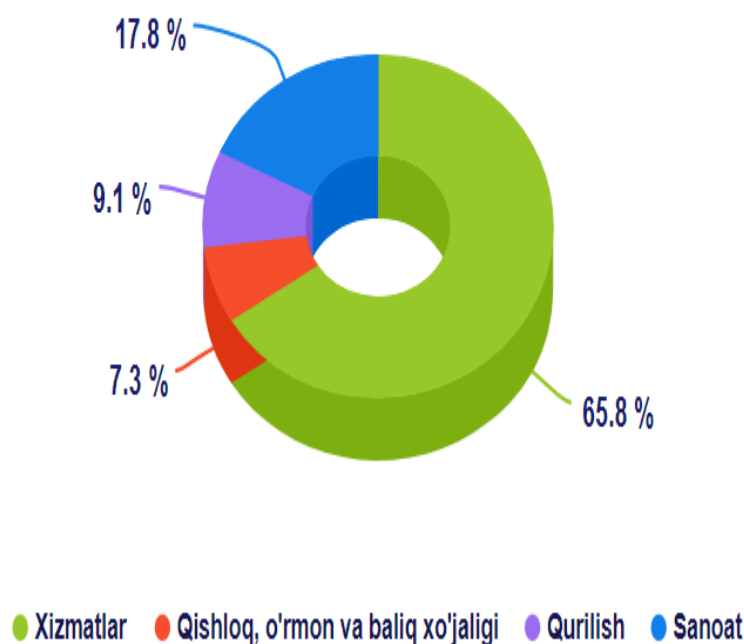
2019-yil 1-dekabr holatiga respublikada jami faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 395,9 ming birlikka yetdi.

Xizmatlar sohasida jami 260,2 ming birlik korxona va tashkilotlar faoliyat ko'rsatmoqda. 2018-yilning shu davriga nisbatan ularning o'sishi 22,7 % ga oshdi.

2019-yil 1-dekabr holatiga faoliyat ko'rsatayotgan
korxona va tashkilotlarning tarkibi, %
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

2019-yil 1-dekabr holatiga xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi 65,8 % ni tashkil yetdi.

Taqqoslash uchun: kuzatilayotgan davrda sanoat sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi - 17,8 %, qurilish - 9,1 % ga yetdi va atiga 7,3 % qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi sohasi hissasiga to'g'ri keldi.

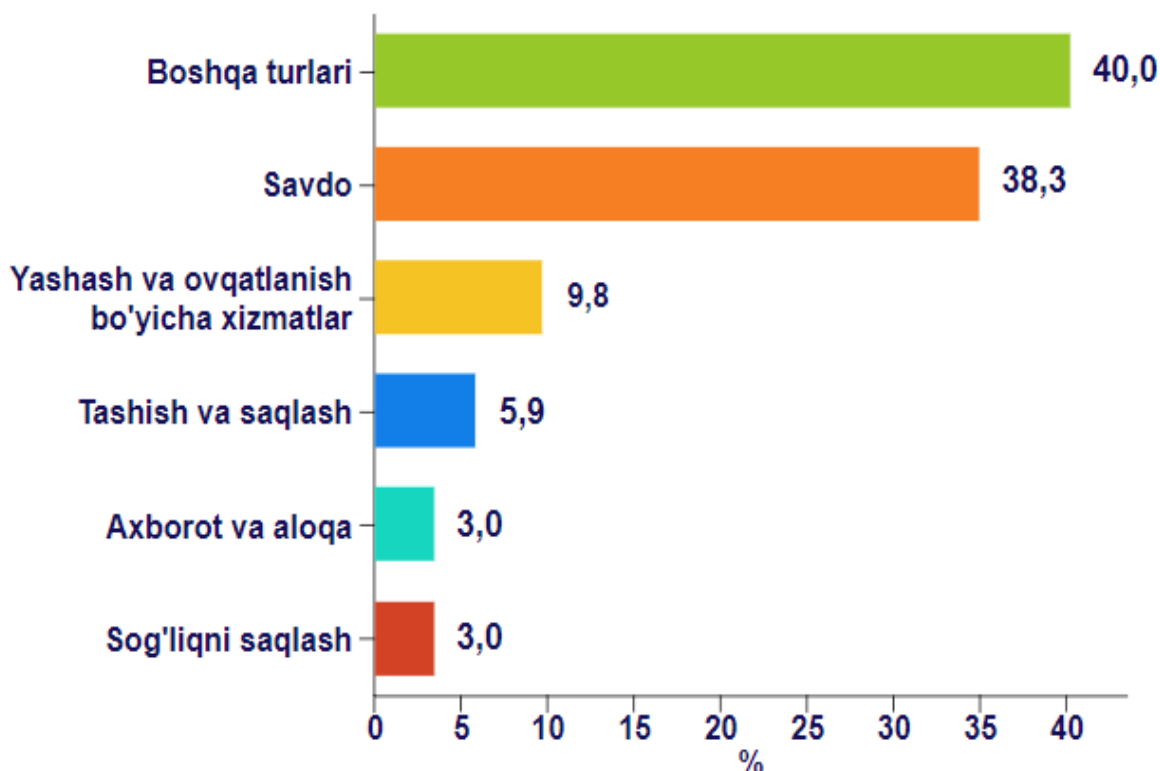
2019-yil 1-dekabr holatiga, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlar (38,3 %) yuqori ulushni egallaydi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmat ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlarning soni 9,8 % ni tashkil etdi.

Tashish va saqlash faoliyati bilan shug'ullanuvchi va xizmatlar sohasidagi tegishli faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar ulushi ularning umumiy sonida 5,9 % ga yetdi.

Axborot faoliyati bilan shug'ullanuvchi va aloqa xizmatlarini ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 3,0 % ga teng bo'ldi.

2019-yil 1-dekabr holatiga xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha tarkibi, %
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

Sog'liqni saqlash, shuningdek, ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi 3,0 % ni tashkil etdi.

Ma'lumot uchun: 2018-yil 1-dekabr holatiga, xizmatlar sohasida 212,1 ming birlik korxona va tashkilotlar faoliyat ko'rsatgan. Ularning umumiy tarkibida savdo xizmatlari - 33,2 %, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar - 9,3 %, tashish va saqlash - 6,2 %, axborot va aloqa - 3,3 %, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish - 3,2 %, boshqa turlar - 44,8 % ni tashkil etgan.

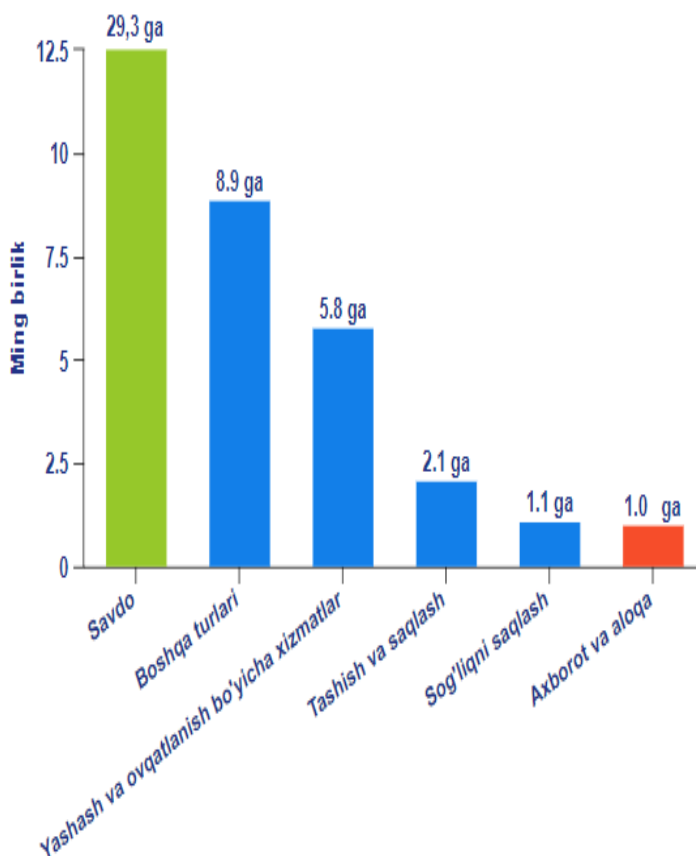
O'tgan yilning shu davriga nisbatan faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 48,2 ming birlikka ko'paydi.

2019-yilning oldingi davriga (1-noyabr holatiga) nisbatan ularning soni 4,8 ming birlikka ko'payishi kuzatilmoqda.

**2019-yil 1-dekabr holatiga xizmatlar sohasida
faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar
sonining ko'payishi**

(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

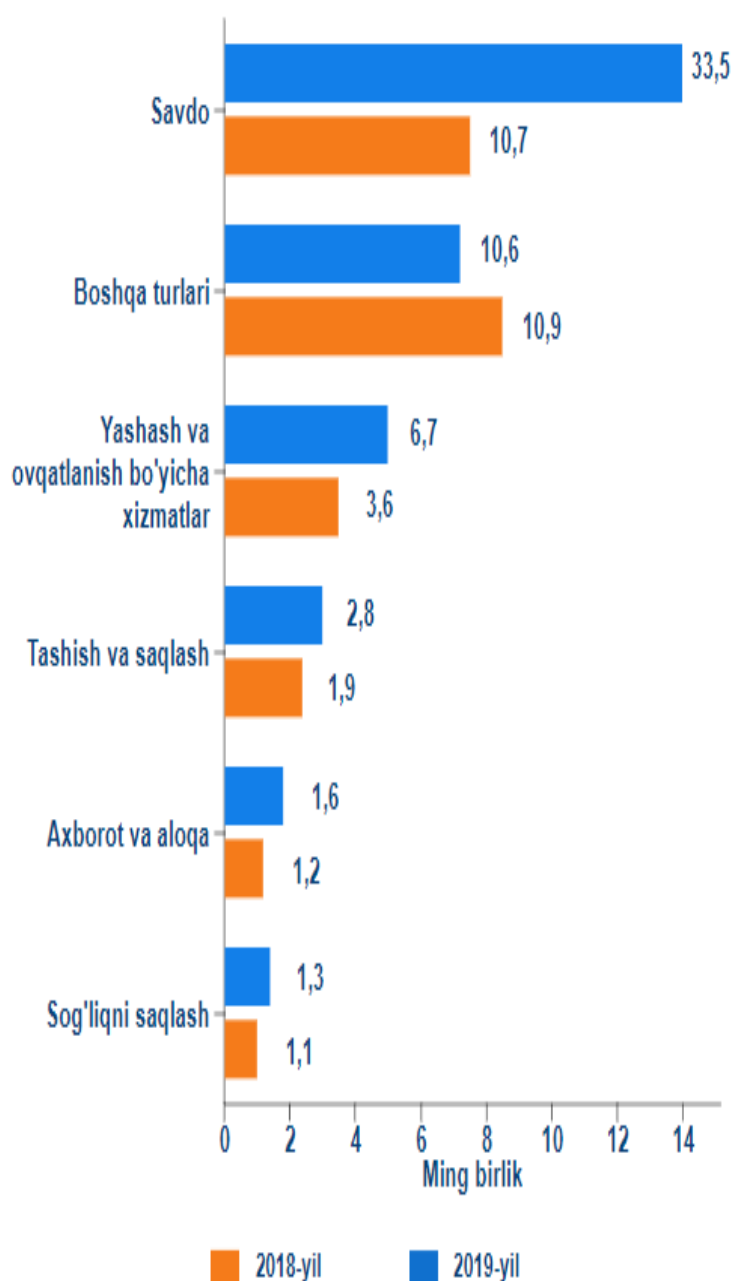
2018-yilning kuzatilayotgan davriga nisbatan savdo faoliyati sohasida yuqori o'sish – 41,6 % kuzatildi. Ushbu sohada band bo'lgan korxona va tashkilotlar soni 29,3 ming birlikka ko'paydi va 99,7 ming birlikka yetdi. Shuningdek, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar bilan bog'liq faoliyatda ham o'sish kuzatildi - 29,5 %. Ushbu sohada faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 5,8 ming birlikka ko'paydi va 25,5 ming birlikni tashkil etdi.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida xizmatlar sohasida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni (56,5 ming birlik) o'tgan yilga nisbatan 27, 0 ming birlikka ko'paydi.

Xizmatlar sohasida band bo'lgan yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni, ming birlik

(2019-yil yanvar-noyabr holatiga)

2018-yilning shu davriga nisbatan yangi tashkil etilgan savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlarning o'sishi 3,1 martaga o'sdi yoki 22,8 ming birlikka yetdi.

Shu bilan birga, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarni ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlar orasida o'sish kuzatilmoqda. Ularning soni 3,1 ming birlikka ko'paydi va 6,7 ming birlikni tashkil etdi.

Shuningdek, boshqa faoliyat turlari bilan shug'ullanadigan korxona va tashkilotlarda pasayish kuzatilmoqda. Ularning soni 0,3 ming birlikka kamaydi va 10,6 ming birlik belgilangan.

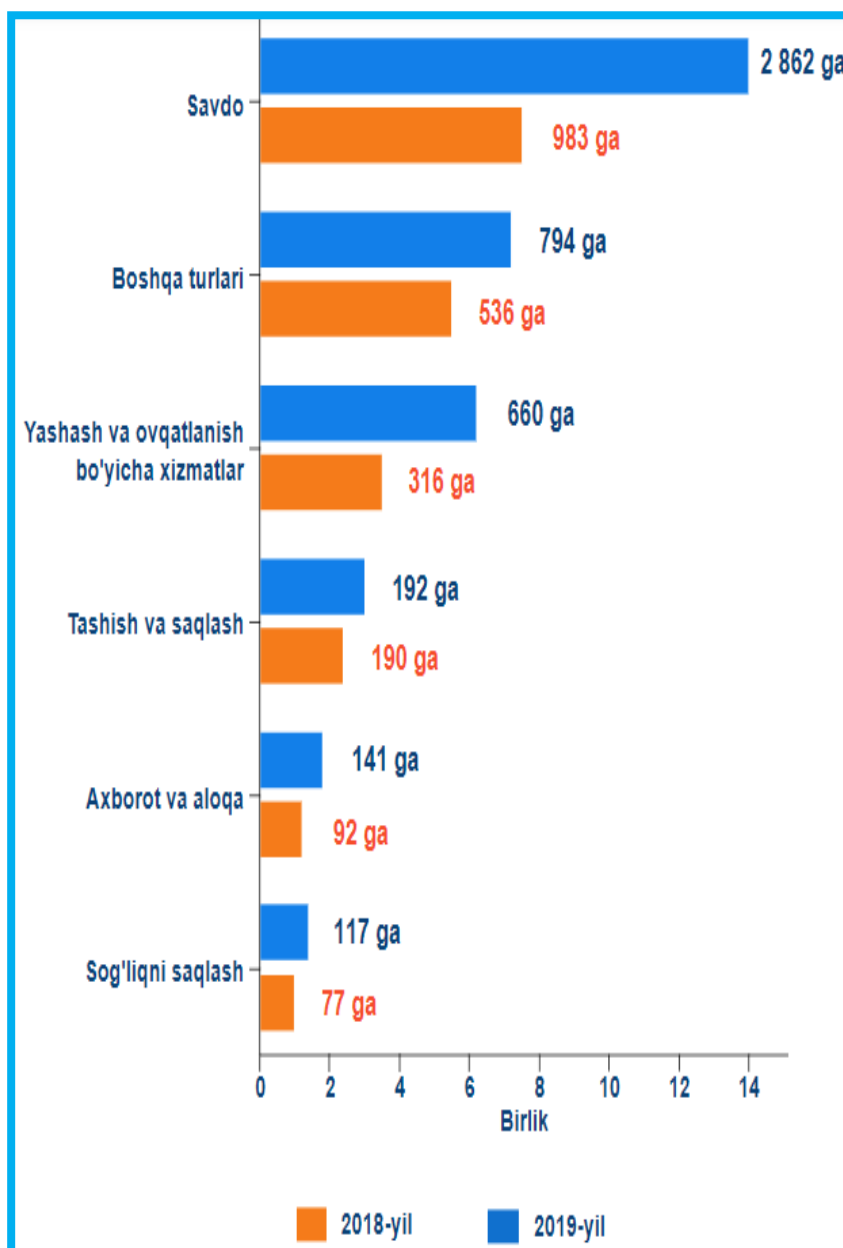
Joriy yilning o'tgan davri (2019-yil yanvar-oktabr oylari) bilan taqqoslaganda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 4 766 birlikka ko'paydi.

Xizmatlar sohasida band bo'lgan yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining ko'payishi, birlik
(yanvar-noyabr oylari yanvar-oktabr oylariga nisbatan)

Savdo faoliyatida ularning soni 2 862 birlikka ko'paydi.

Bundan tashqari, boshqa turdagi xizmatlarni ko'rsatadigan yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning o'sishi kuzatilmoqda. Ularning soni 794 birlikka ko'paydi.

Ko'rib chiqilayotgan davrda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida 660 birlikka ko'payishi qayd etildi.

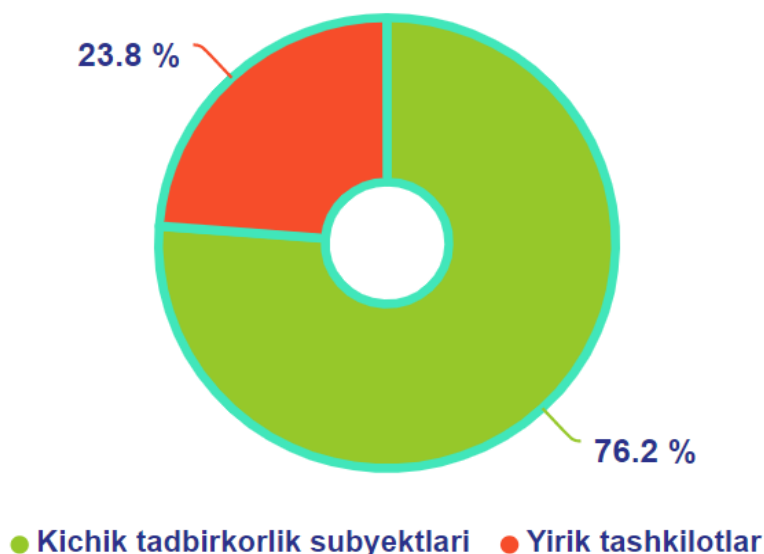

Kichik tadbirkorlik haqida birinchi yozma xabar 4000 yil oldin paydo bo'lgan, bu, xususan, moliyaviy xizmatlarning tavsifi (qarz beruvchilar foizlar evaziga qanday qilib qarz berishlarini tavsifi) edi.

Asosan kichik tadbirkorlik sababli sivilizasiya turli mamlakatlarga tarqaldi. XXI asrning so'ngi o'n yilligi ushbu kichik tadbirkorlik sohasining o'rnini ko'p jihatdan yangi mahsulotlarni ixtiro qilish va yangi ish o'rinlari yaratish qobiliyati tufayli ortdi.

“Xizmatlar sohasini rivojlantirish” Dasturini amalga oshirish doirasida, yangi tashkil etilgan xizmatlar ko'rsatish korxonalarini texnologik jihozlash uchun tadbirkorlik subyektlariga imtiyozli sezilarli hajmli kreditlar ajratildi.

**2019- yil 1-dekabr holatiga faoliyat ko'rsatayotgan
korxona va tashkilotlarning umumiy sonida
kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi, %**
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

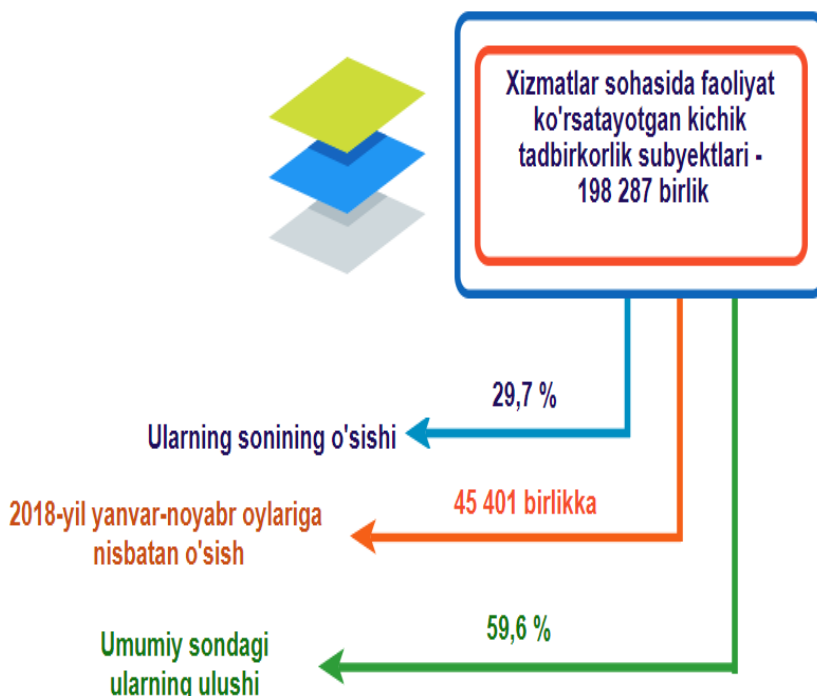
Xizmat ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlar umumiy sonining 76,2 % ni kichik tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri keladi.

2019-yil 1-dekabr holatiga yirik tashkilotlar ulushi 23,8 % ni tashkil etdi.

Bugungi kunda kichik tadbirkorlik subyektlarining faoliyati barqaror iqtisodiy o'sishga, yangi ish o'rinlari yaratishga, daromadlarning o'sishiga va aholining farovonligini ta'minlashga xizmat qilmoqda.

Ular milliy iqtisodiyotning ajralmas va muhim qismiga aylandi, ko'plab iqtisodiy va ijtimoiy muammolarni hal qilish, xizmatlar sohasini rivojlantirish, odamlarning farovon hayotini ta'minlash uchun yetakchi kuchga aylandi.

2019-yil
1-dekabr holatiga ko'ra, o'tgan yilning shu davriga nisbatan xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlar soni 45 401 birlikka ko'paydi va 198 287 birlikni tashkil etdi, ularning o'sish esa 29,7 % ga oshdi.

Faoliyat ko'rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining umumiy sonida xizmatlar sohasida band bo'lganlarning ulushi 59,6 % ga yetdi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirish va qulay ishbilarmonlik muhitini shakllantirish nafaqat milliy iqtisodiyotni mustahkamlash, uning raqobatdoshligini oshirish, balki birinchi navbatda aholi farovonligini yanada oshirishni anglatadi. Shu sababli davlat tomonidan ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, tadbirkorlarning faoliyatini qo'llab-quvvatlash, shuningdek, ularga imtiyoz va preferensiyalar berish bo'yicha aniq tashkiliy-huquqiy chora-tadbirlarni qabul qilishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Zamonaviy tadbirkorlik ommaviylashmoqda, bu birinchi navbatda xizmatlar sohasining rivojlanishi yoki, aniqrog'i, kichik tadbirkorlik subyektlarining aniq miqdoriy ustunligi bo'lgan ushbu sohada kichik tadbirkorlik subyektlarining faoliyati uchun yaratilgan imkoniyatlar bilan bog'liq.

Iqtisodiyotning ushbu sektori turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga olib, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga yordam beradi. Ushbu faoliyatning yakuniy natijasi tayyor mahsulot emas, balki ko'rsatilgan xizmatlar hisoblanadi. Xizmatlar nafaqat korxonalarga, balki jismoniy shaxslar - yakuniy iste'molchilarga ham ko'rsatilishi mumkin.

**O'sish sur'ati
112,2 %**

**Hajmi 34 791,1
mlrd. so'mga
oshdi**

**Xizmatlar hajmi
172 414,6
mlrd. so'm**

Shunday qilib, dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2019-yil yanvar-noyabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 172 414,6 mlrd. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi 34 791,1 mlrd. so'mga oshdi.

Taqqoslama ekvivalentda, o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish 12,2 % ni tashkil etdi.

Hududiy iqtisodiyotni modernizatsiya qilishda hududiy innovatsion tizim muhim rol o'ynashi kerak. Bu innovatsion jarayonlar ishtirokchilari (ilmiy, texnologik, tajriba-konstruktorlik tashkilotlari, o'quv muassasalari va korxonalarning ilmiy bo'limlari, infratuzilma bo'linmalari, moliyaviy, venchur va amalga oshirish tuzilmalari), davlat organlari, shuningdek, institutsional sharoitlar, resurslar, tashkiliy va iqtisodiy aloqalar va munosabatlarning muayyan majmuasi va oqilona birikmasi bo'lib, yangi ilmiy-texnik ishlanmalarni jadal va doimiy ravishda yaratish maqsadida, ularni tanlab oladi, ularni amaliy foydalanish va bozorga raqobatdosh texnologiyalar, tovarlar, xizmatlar va ularni keng tarqatish shaklida olib borish uchun ushbu ishtirokchilarning doimiy barqaror hamkorligini ta'minlaydi.

Hududiy innovatsion tizimning samarali ishlashi uchun epizodik va fragmentar emas, balki turli hududlarda tez-tez uchraydigan barcha ishtirokchilarning doimiy o'zaro ta'siri muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Zamonaviy sharoitda, moddiy ishlab chiqarish va xizmatlar sohasi nisbati ikkinchisi foydasiga yuz beradigan tabiiy o'zgarishlarni hisobga olish kerak, ularning qiymati iqtisodchilar fikriga ko'ra "keskin oshadi".

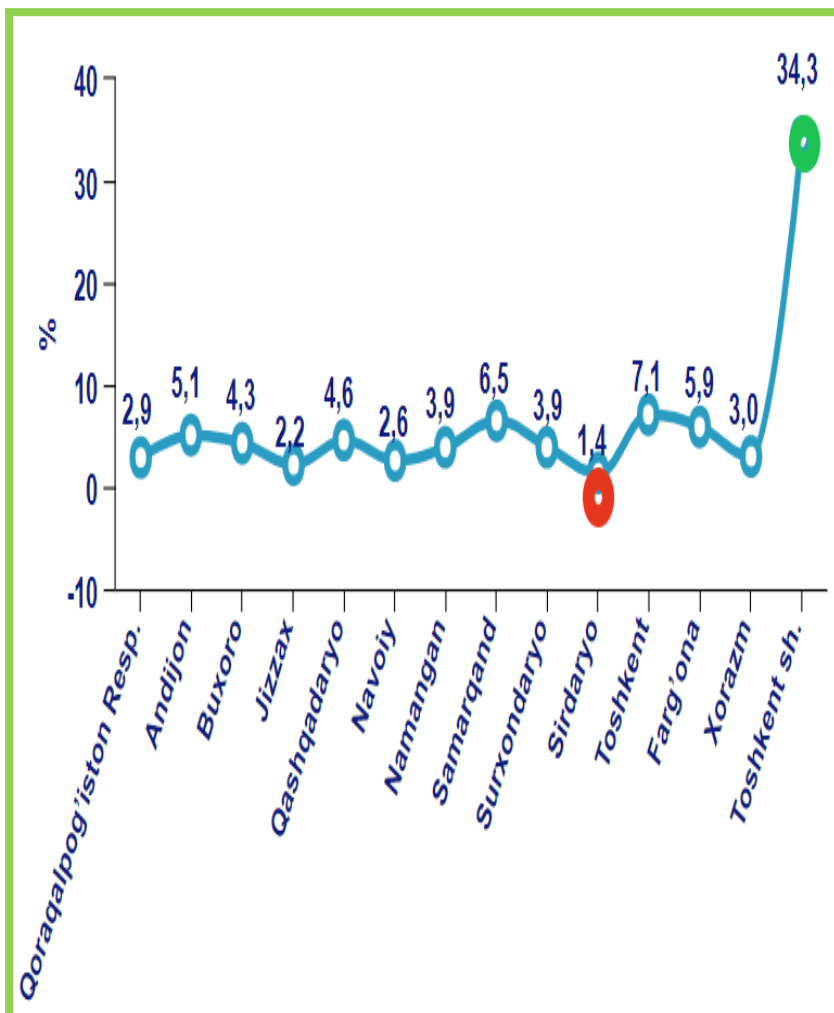
Ijtimoiy, siyosiy, jamoatchilik muammolarni, hududlarning iqtisodiy salohiyatini ko'tarmasdan, ularning barqaror rivojlanishisiz hal qilib bo'lmaydi. Hududiy siyosat maqsadlariga faqat iqtisodiy jihatdan samarali bo'lgan loyihalarni amalga oshirish orqali erishish mumkin.

Zamonaviy O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari milliy va mahalliy manfaatlarni hisobga olgan holda respublikaning har bir iqtisodiy tumani va viloyatlarining barcha resurslaridan oqilona foydalanishiga bog'liqdir.

Hududlar kesimida ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Xizmatlarning umumiy hajmida Toshkent shahrining ulushi eng ahamiyatli bo'lib, 34,3 % ni tashkil etadi. Bu aholi real daromadlari boshqa viloyatlardan ko'ra yuqoriroq ekanligi bilan izohlanadi.

Bundan tashqari, eng katta ulush Toshkent (7,1 %), Samarqand (6,5 %), Farg'ona (5,9 %) va Andijon (5,1 %) viloyatlarida qayd etildi.

Xizmatlar sohasining eng past ko'rsatkichlari Sirdaryo (1,4 %), Jizzax (2,2 %), Navoiy (2,6 %), Xorazm (3,0 %) viloyatlari va Qoraqalpog'iston Respublikasida (2,9 %) kuzatildi.

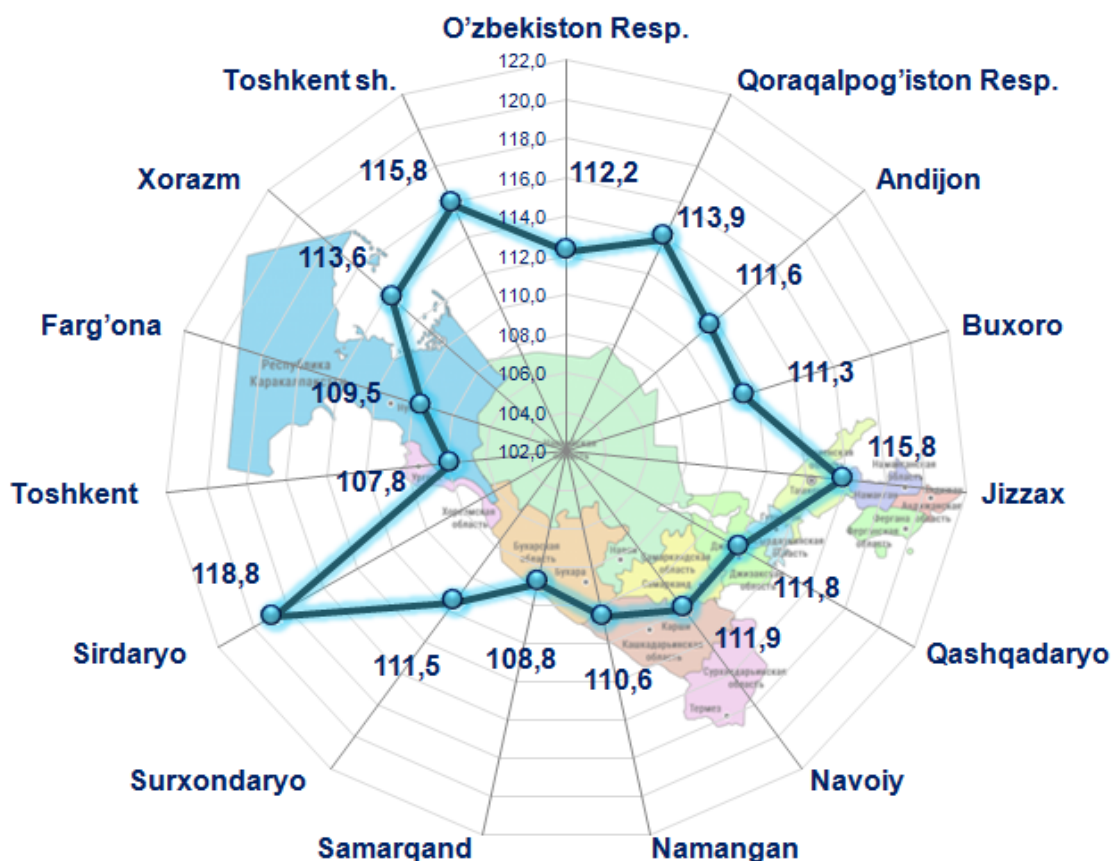
Bugungi kunda mamlakatimizda hududlarning moliyaviy salohiyatini yuksaltirish va unda xizmatlar sohasining rolini oshirishga qaratilgan iqtisodiy islohotlar izchillik bilan amalga oshirilmoqda. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasini amalga oshirish doirasidagi loyihalar bu boradagi ishlar ko'lamini kengaytiradi.

Xizmatlar sohasidagi aksariyat faoliyat turlarining o'ziga xos xususiyati - bu mahalliyashtirishning yuqori darajasi, ma'lum bir hududga (hudud, shahar, tuman, shahar va qishloq aholi punktlari) bog'liqligi hisoblanadi. Shu sababli, faoliyatning hajmi, joylashishi, faoliyat turlari va ko'lamlari, mulkchilik shakllari, korxonalar va xizmat ko'rsatish tashkilotlarining ish uslublari, ularning modernizatsiya qilishdagi roli va rivojlanish potentsiali mintaqa iqtisodiyotidagi innovatsion o'zgarishlarning ehtiyojlari, ustuvorliklari va strategiyasi bilan o'zaro bog'liq bo'lishi kerak.

Ushbu davrda yuqori o'sish sur'atlari Sirdaryo (118,8 %), Jizzax (115,8 %), Xorazm (113,6 %) viloyatlari, Qoraqalpog'iston Respublikasi (113,9 %) va Toshkent shahrida (115,8 %) qayd etildi.

Hududlar bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari, %

(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Dastlabki ma'lumotlar

Nisbatan past o'sish sur'atlari Toshkent (107,8 %), Samarqand (108,8 %), Farg'ona (109,5 %) va Namangan (110,6 %) viloyatlarida kuzatildi.

Hududlar bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %	Aholi jon boshiga hajmi, ming so'm
O'zbekiston Respublikasi¹⁾	172 414,6	112,2	5 148,2
Qoraqalpog'iston Respublikasi	5 066,0	113,9	2 695,0
<i>viloyatlar:</i>			
Andijon	8 850,2	111,6	2 865,5
Buxoro	7 375,9	111,3	3 871,1
Jizzax	3 787,7	115,8	2 778,1
Qashqadaryo	7 929,9	111,8	2 449,6
Navoiy	4 400,1	111,9	4 462,6
Namangan	6 717,7	110,6	2 421,5
Samarqand	11 134,3	108,8	2 908,6
Surxondaryo	6 733,6	111,5	2 598,7
Sirdaryo	2 379,4	118,8	2 846,9
Toshkent	12 225,2	107,8	4 195,2
Farg'ona	10 207,9	109,5	2 752,9
Xorazm	5 178,4	113,6	2 805,2
Toshkent shahri	59 148,9	115,8	23 356,9

¹⁾Hududlar bo'yicha taqsimlanmaydigan hajmlarni qo'shgan holda

Ko'rilayotgan davrda hududlar bo'yicha Toshkent shahrida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmining o'sishiga ta'sir ko'rsatdi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan ushbu hududda ko'rsatilgan bozor

xizmatlari hajmi 12 500 mlrd. so'mga oshdi va 59 148,9 mlrd. so'mga yetdi.

Shu bilan birga, nisbatan yuqori ko'rsatkichlar Toshkent (12 225,2 mlrd. so'm), Samarqand (11 134,3 mlrd. so'm), Farg'ona (10 207,9 mlrd. so'm) va Andijon (8 850,2 mlrd. so'm) viloyatlarida qayd etildi.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

**Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi -
5 148,2 ming so'm**

2018-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan

O'tgan yilga nisbatan aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 961,4 ming so'mga oshdi va 5 148,2 ming so'mga teng bo'ldi, uning o'sishi 10,1 % ni tashkil etdi.

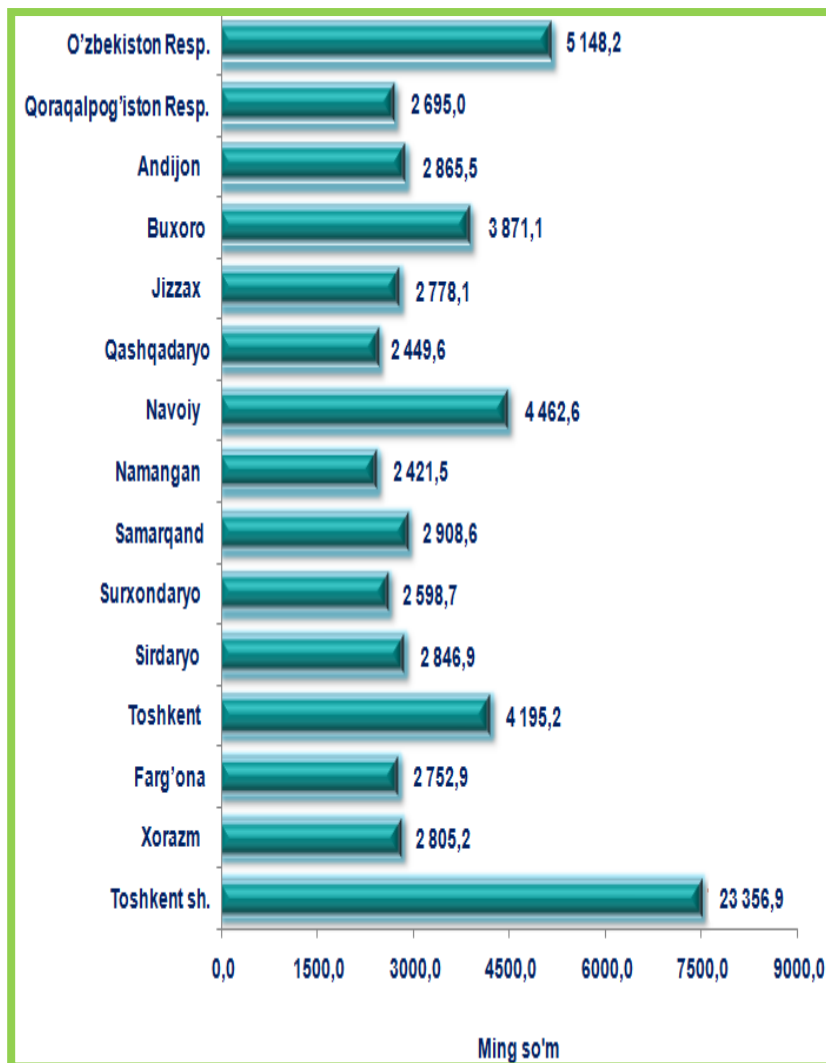
Mamlakatimizda postindustrial axborot jamiyati shakllanishi bilan xizmatlar sohasining roli tobora o'sib boradi, chunki aholining ehtiyojlari doimiy ravishda o'sib boradi va ularning xilma-xilligi doimiy ravishda kengayib boradi.

Keyinchalik yangi ish o'rinlarini yaratish orqali iqtisodiyotni barqaror o'sishini ta'minlash, investitsiya, soliq, pul-kredit davlat siyosatini, fan va texnik siyosatini takomillashtirish va yangi axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash orqali kichik biznesni rivojlantirish bozor xizmatlarining tarmoqlar tarkibida, sifatli tarkibiy o'zgarishlarga olib keladi.

Hududlar bo'yicha aholi jon boshiga ko'rsatkichlar, ming so'm (2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

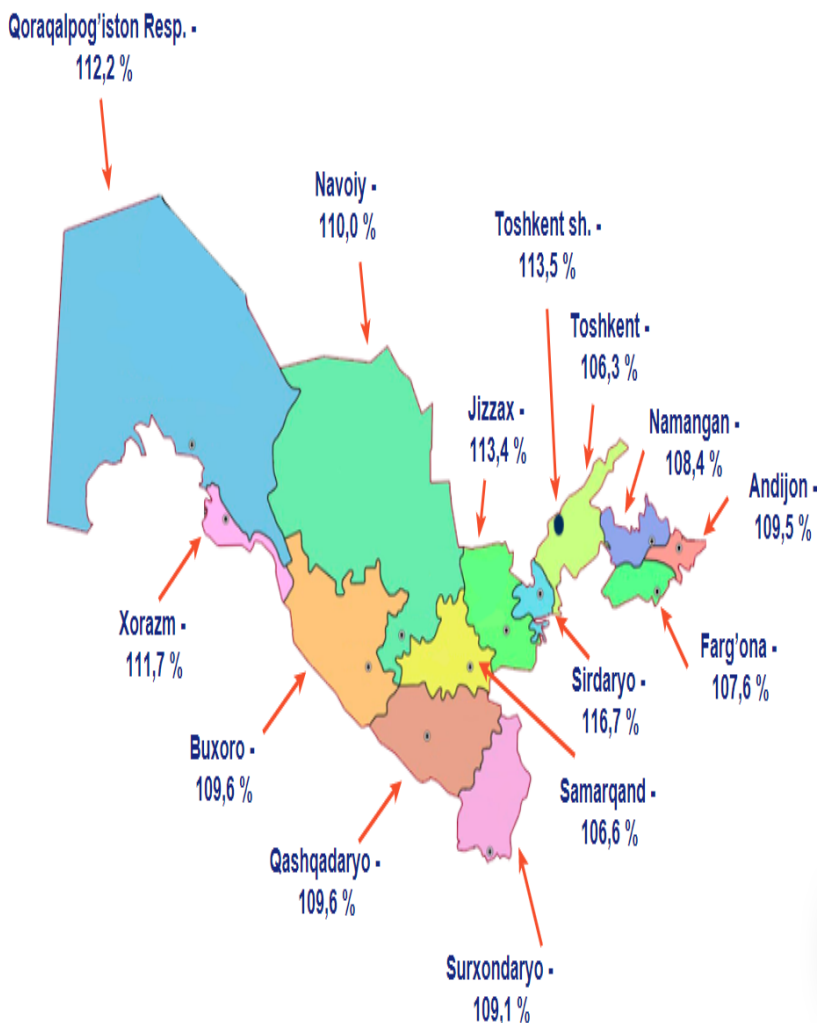
Ushbu ko'rsatkich bo'yicha Toshkent shahri yetakchi o'rinni egallaydi. Bu yerda aholi jon boshiga xizmatlar hajmi 23 356,9 ming so'm ekvivalentida qayd etildi.

Namangan (2 421,5 ming so'm), Qashqadaryo (2 449,6 ming so'm) va Surxondaryo (2 598,7 ming so'm) viloyatlarida boshqa hududlarga nisbatan aholi jon boshiga xizmatlar hajmi nisbatan past bo'ldi.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi - jamiyatning muvaffaqiyatli ravnaq topishiga asosi. Ijtimoiy ehtiyojlar tizimidagi yuz beradigan o'zgarishlar xizmatlar sohasining o'sish omili hisoblanadi. Texnika, texnologiya, ishlab chiqarish tuzilmalarining murakkablashishi, aholi turmush darajasining oshishi, shuningdek, insonning o'zini mukammallashtirishi, ya'ni ta'lim va madaniyat darajasini oshirishi hisobiga ishlab chiqarish va aholi ehtiyojlari izchil ravishda kengaytirib boradi.

**Hududlar kesimida aholi jon boshiga
xizmatlar hajmining o'sish sur'atlari, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)**

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining o'sishi Sirdaryo (16,7 %), Jizzax (13,4 %), Xorazm (11,7 %) viloyatlari, Qoraqalpog'iston Respublikasi (12,2 %) va Toshkent shahrida (13,5 %) qayd etildi.

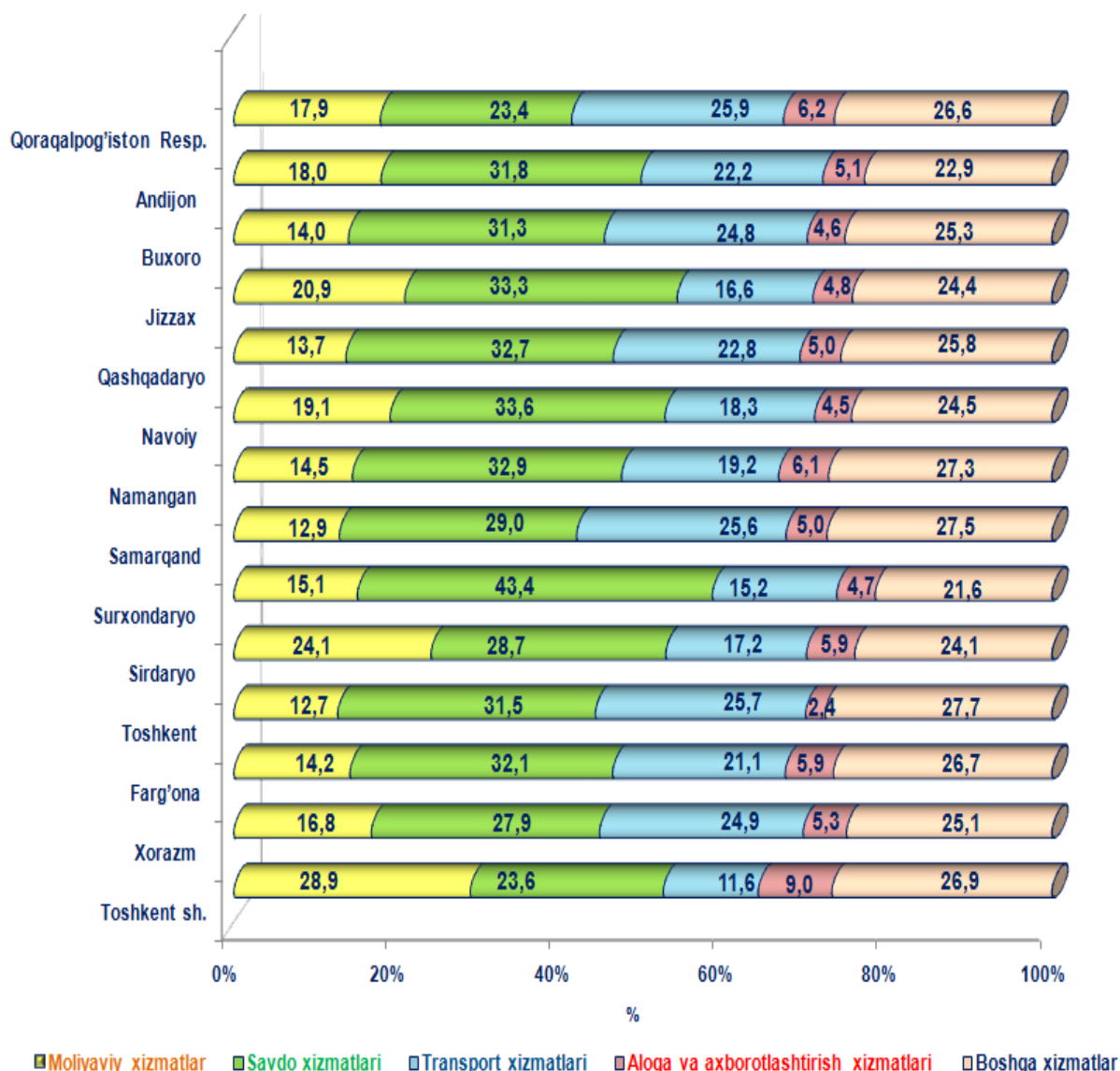
Nisbatan yuqori bo'lmagan o'sish sur'atlari Toshkent (106,3 %), Samarqand (106,6 %), Farg'ona (107,6 %), Namangan (108,4 %) va Surxondaryo (109,1 %) viloyatla-

rida qayd etildi.

Davlatning iqtisodiy siyosatida axborot va aloqa xizmatlari (mobil aloqa, Internet, raqamli televidenie va boshqalar) kabi zamonaviy xizmat turlarini, shuningdek zamonaviy moliyaviy xizmat turlarini (bank xizmatlari, lizing, sug'urta, audit, konsalting va boshqalar) rivojlantirish alohida ahamiyatga ega.

Deyarli barcha hududlarda bozor xizmatlari hajmining o'sishi moliyaviy va transport xizmatlari, savdo va aloqa xizmatlari, shu jumladan axborotlashtirish kabi xizmatlar tarkibidagi ulushining o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatilmoqda.

**Hududlar kesimida umumiy tarkibdagi
ustun xizmat turlarining taqqoslanishi, %**
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Savdo xizmatlari hajmi bo'yicha hududlar orasida eng yuqori ulush Surxondaryo viloyatiga to'g'ri keldi - 43,4 %.

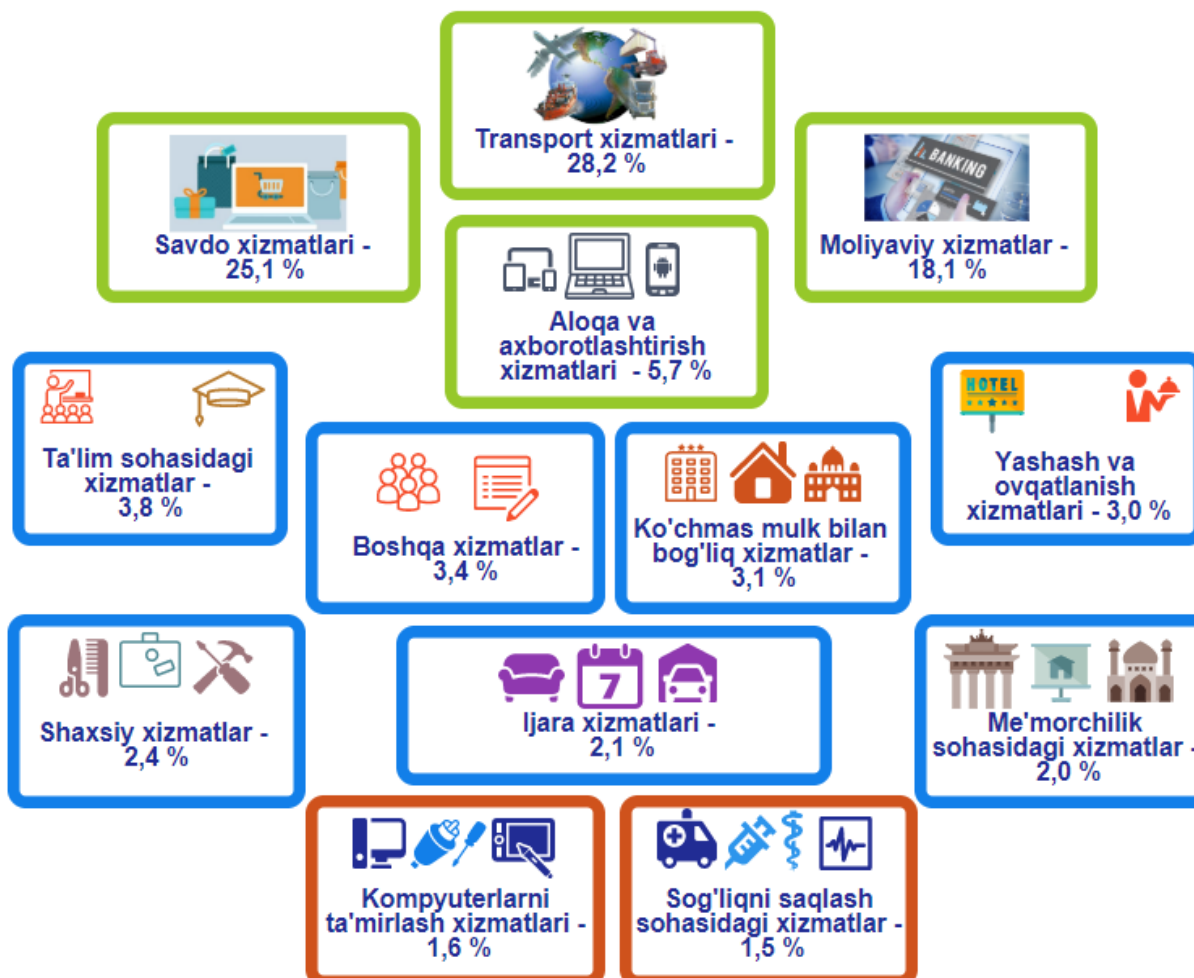
Shu bilan birga, moliyaviy faoliyat Toshkent shahrida rivojlanganligi kuzatilmoqda. Bu yerda moliyaviy xizmatlarning ulushi 28,9 % ni tashkil etdi.

Shu bilan bir qatorda, aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining eng katta ulushi ushbu hududda qayd etildi - 9,0 %.

Transport xizmatlariga eng ko'p talab Qoraqalpog'iston Respublikasi (25,9 %), shuningdek Toshkent (25,7 %) va Samarqand (25,6 %) viloyatlariga to'g'ri keladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni transport xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2019-yil yanvar-noyabr oylarida ularning ulushi 28,2 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar savdo xizmatlari (25,1 %), moliyaviy xizmatlar (18,1 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha (5,7 %) qayd etildi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha
ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)**

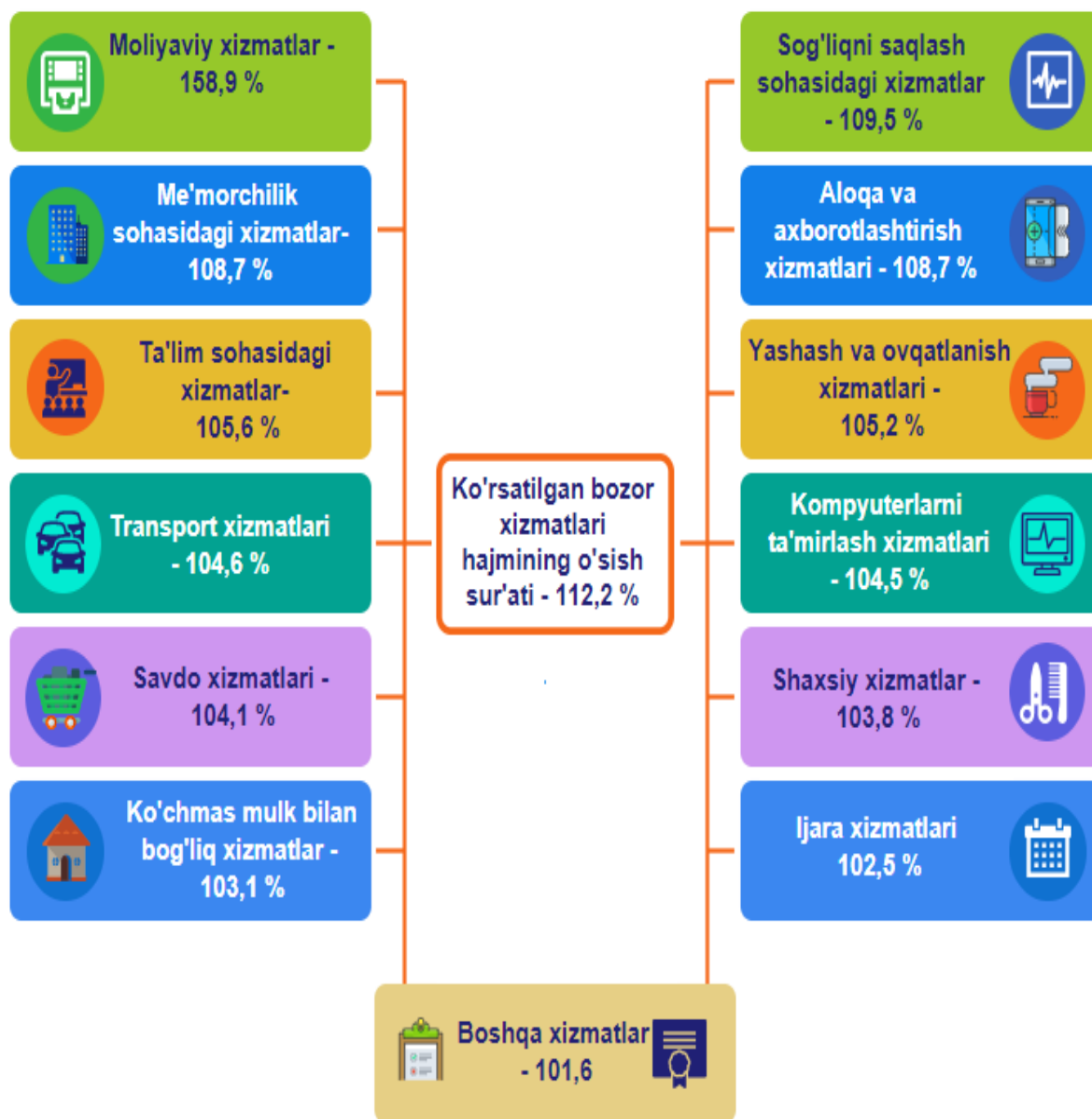
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmining bir oz oshishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 1,5 % ga yetdi. Shuningdek kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar - 1,6 %, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar - 2,0 %, ijara xizmatlari - 2,1 % bo'yicha uncha yuqori bo'lmagan ulush qayd etildi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan
xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari**
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %
Xizmatlar - jami	172 414,6	112,2
shu jumladan:		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	9 783,3	108,7
Moliyaviy xizmatlar	31 205,2	158,9
Transport xizmatlari	48 595,2	104,6
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	22 810,8	102,2
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	5 183,3	105,2
Savdo xizmatlari	43 260,9	104,1
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	5 311,4	103,1
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	6 570,7	105,6
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	2 605,1	109,5
Ijara xizmatlari	3 614,8	102,5
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	2 827,3	104,5
Shaxsiy xizmatlar	4 144,9	103,8
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	3 461,9	108,7
Boshqa xizmatlar	5 850,6	101,6

Eng yuqori o'sish sur'atlari moliyaviy xizmatlar (158,9 %), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (109,5 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari va me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlarda (108,7 %) qayd etildi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan
bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)**

Yuqori bo'lmagan o'sish ijara xizmatlari (2,5 %), shuningdek ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlarda (3,1 %) belgilandi.

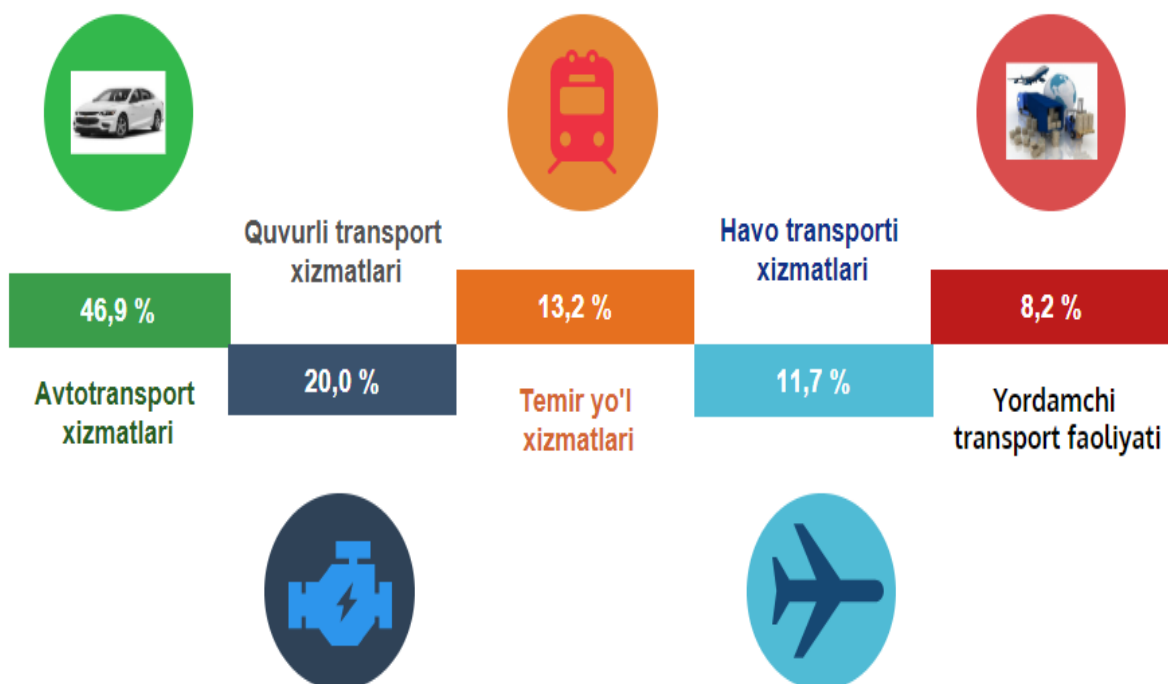
O'zbekiston Respublikasi Markaziy Osiyoning markaziy qismida joylashgan va mintaqaning barcha mamlakatlari bilan umumiy chegaralarga ega bo'lgan yagona mamlakatdir: shimol va shimoliy-g'arbda Qozog'iston, Janubiy-g'arbda Turkmaniston, janubda Afg'oniston, janubiy-sharqda Tojikiston va sharqda Qirg'iziston.

Hozirgi vaqtda respublikamiz transport infratuzilmasini rivojlantirish va mamlakatda yuklar va yo'lovchilarni barcha yo'nalishlarda va transportning barcha turlarida tashish ehtiyojlarini qondirish uchun katta imkoniyatlarga ega.

Ta'kidlash joizki, transport xizmatlari hajmining o'sishi, birinchi navbatda, yuk va yo'lovchilarni tashish xizmatlariga talabning oshishi bilan boqliq bo'lib, bu o'z navbatida turistik faoliyatning jadal rivojlanishi, savdo tarmog'ining kengayishi, qurilish loyihalari hajmini yanada kengaytirishga, bino va inshootlarni rekonstruktsiya qilish, shuningdek, transport va logistika infratuzilmasini rivojlantirish bilan bog'liq.

Transport turlari bo'yicha transport xizmatlarining tarkibi, %

(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Transport xizmatlari umumiy hajmida avtomobil transporti xizmatlarining ulushi 46,9 % ni tashkil etadi.

Transport xizmatlarida quvur yo'li orqali ko'rsatilgan transport xizmatlarining hajmi 20,0 % ni tashkil etdi.

O'z navbatida, transport xizmatlari umumiy hajmida temir yo'l transporti orqali ko'rsatilgan xizmatlar 13,2 % ga yetdi.

Havo transporti orqali ko'rsatilgan yuk va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlarning ulushi 11,7 %, yordamchi transport faoliyati esa – 8,2 % qayd etildi.

Ma'lumot uchun: *O'zbekistonda Trade-in (eski avtomobilni qo'shimcha haq evaziga yangisiga almashtirish) dasturi ishga tushirildi.*

Endi avtomobil sohiblariga mashinalarini avtosalonda mutlaqo yangi avtomobil qiymatiga yetmagan pulni to'lash asosida almashtirish imkonini bersa, minilgan avtomobil olmoqchi bo'lganlar esa, eski mashinaning «toza» ekanini kafolat bilan olish imkoniga ega bo'lishadi.

Hozirgi kunda mavjud 81 ta dan 61 ta Uzauto Motors dilerlik kompaniyalari O'zbekistonning Trade-in dasturida qatnashmoqda.

Bundan tashqari, mijozlarga qulaylik yaratish maqsadida www.trade-in.uz sayti ishga tushgan, unda mijoz dilerlarda sotuvga qo'yilgan minilgan avtomobillarning ayni kundagi narxini bilishlari, shuningdek ushbu xizmat bo'yicha barcha zarur axborotni va o'zlarining qiziqtirgan savollariga javob olishlari mumkin.

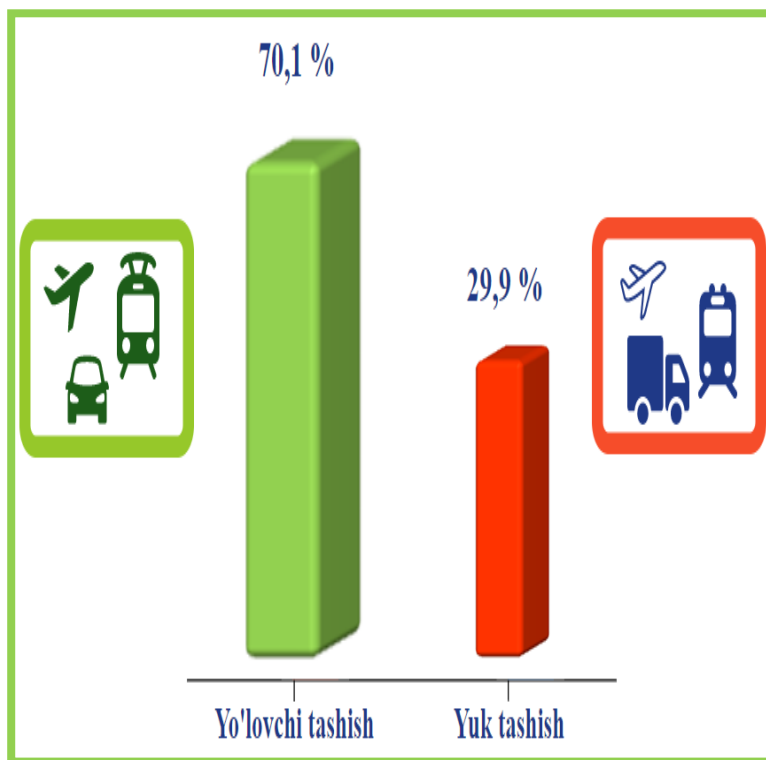
Saytning asosiy xususiyatlaridan biri avtomobil narxi kalkulyatori sanaladi, u onlayn rejimida mijozga minilgan avtomobilning taqribiy narxini aniqlash imkonini beradi. Kalkulyatsiya ikkilamchi bozorda minilgan avtomobillarning ayni kundagi narxlarini hisoblash metodologiyasiga asoslangan. (<https://podrobno.uz/>).

Transport xizmatlarining eng katta ulushi avtomobil transportida yuk va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlarga to'g'ri keladi. Transportning ushbu turi boshqa transport turlari bilan taqqoslanganda uning moslashuvchanligi va ko'rsatilayotgan xizmatlarning nisbatan arzonligi sababli eng ko'p talabga ega hisoblanadi.

**Tashish turlari bo'yicha avtomobil transportida
ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi, %**
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmida yo'lovchilarni tashish katta ulushga ega. Shunday qilib, 2019-yil yanvar-noyabr oylarida avtomobil transportida yo'lovchi tashish xizmatlarining ulushi 70,1 % ga yetdi.

Avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida yuk tashish xizmatlari ulushi 29,9 % ni tashkil etdi.

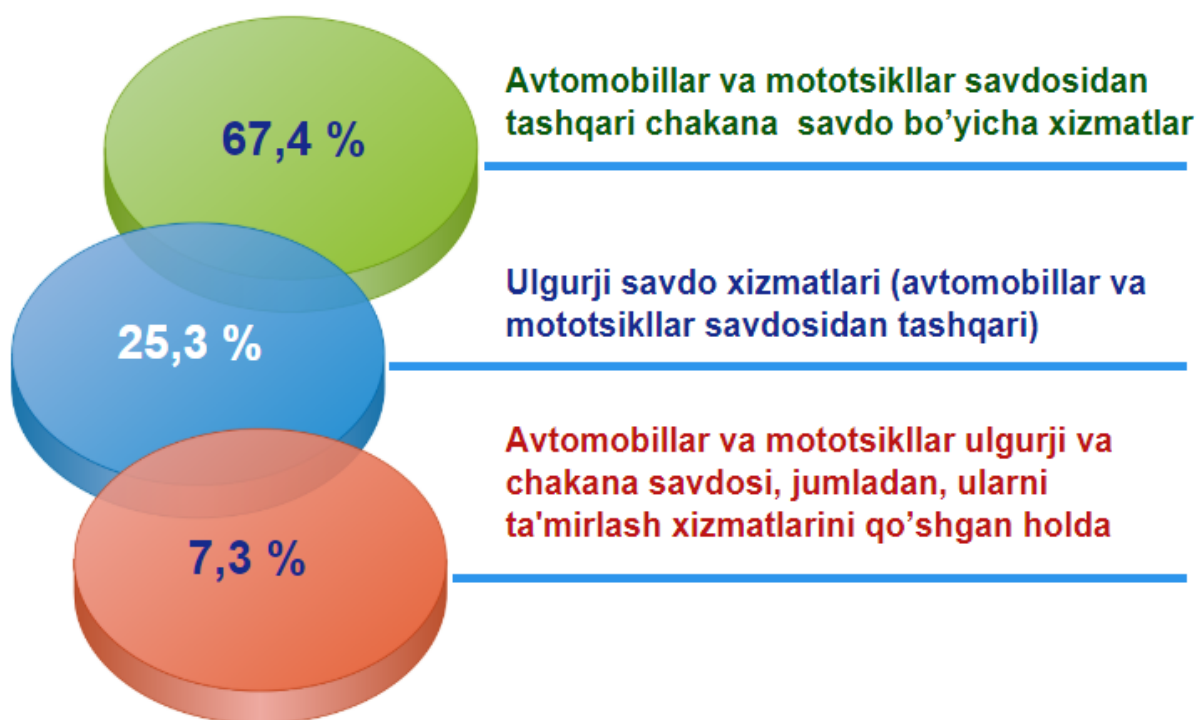
Savdo - bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Bir mamlakatning boshqa davlatlarlar bilan tovarlar importi va eksportidan iborat bo'lgan savdosi tashqi savdo, turli mamlakatlarning bir-biri bilan umumiy savdo-sotig'i xalqaro savdo hisoblanadi. Ma'lum bir davlat ichida savdo ijtimoiy zarur iste'molchiga tovarlarni yetkazib berish funksiyani bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

Savdo shu jumladan, elektron xizmatlarining yalpi ishlab chiqarilgan hajmi joriy narxlarda yalpi daromadi, ya'ni sotib olish va sotish narxlari orasidagi farqining umumiy qiymati aks ettiriladi. Tovarlarini boshqa shaxs manfaatlari uchun oldi-sotdi shartnomalar komissiyalar yoki agentlik shartnomalari asosida sotish bo'yicha bitim tuzilgan taqdirda, xizmatlar qiymatida mukofot miqdori aks ettiriladi.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmidagi savdo xizmatlarining ulushi 25,1 % ni tashkil etib, bu 43 260,9 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Chakana savdo xizmatlari umumiy savdo xizmatlari hajmining qariyb to'rttdan uchi – 67,4 % ga to'g'ri keladi.

Savdo xizmatlari tarkibi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

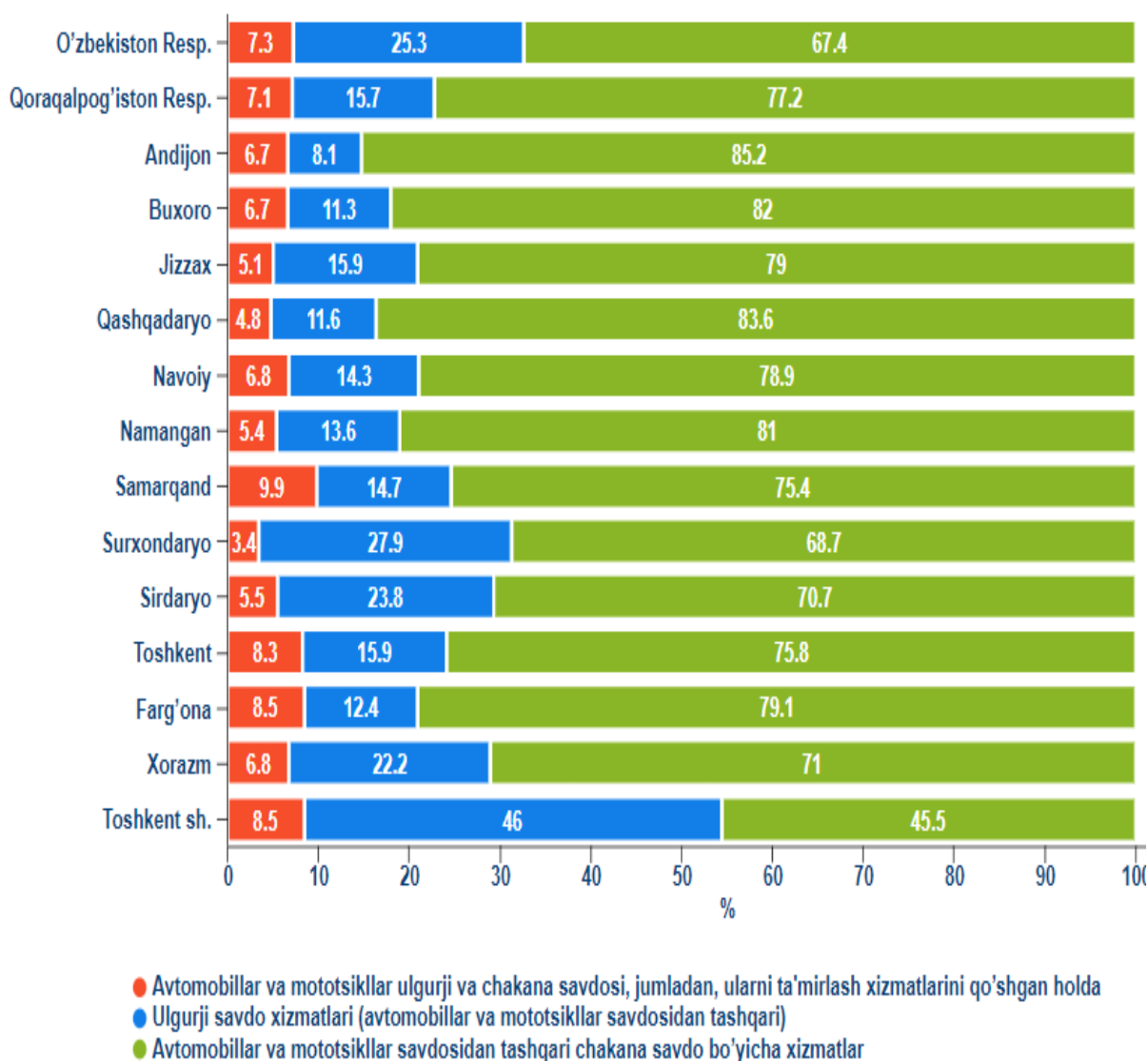

2019-yil yanvar-noyabr oylarida ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 25,3 % ga yetdi.

Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 7,3 % ni tashkil etdi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslaganda, chakana savdosi bo'yicha xizmatlarning eng katta ulushi Andijon (85,2 %), Qashqadaryo (83,6 %) va Buxoro (82,0 %) viloyatlariga to'g'ri keladi.

Hududlar kesimida savdo xizmatlarining ulushi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Bu ko'rsatkich Toshkent shahrida ahamiyatsiz, uning ulushi 45,5 % ni tashkil etdi.

Biroq, Toshkent shahrida ulgurji savdo xizmatlari (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi sezilarli darajada yuqori bo'ldi - 46,0 %. Andijon viloyatida eng kichik ulush – 8,1 %.

Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda nisbatan yuqori ulush Samarqand (9,9 %), Farg'ona (8,5 %), Toshkent (8,3 %) viloyatlarida, Toshkent shahri (8,5 %) va Qoraqalpog'iston Respublikasida (7,1 %) qayd etildi.

Ushbu xizmatlarning eng kichik ulushi Surxondaryo (3,4 %), Qashqadaryo (4,8 %), Jizzax (5,1 %), Sirdaryo (5,5 %) va Namangan (5,4 %) viloyatlarida qayd qilindi.

Zamonaviy bank xizmatlarini taqdim etish uchun shart-sharoitlar yaratish uchun innovatsion bank texnologiyalarining joriy etilishi chakana xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan raqamli banklar va ularning bo'linmalarining faoliyatini tashkil etish, masofadan turib bank xizmatlarini takomillashtirish va to'lov tizimini yanada rivojlantirish moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

Moliyaviy xizmatlar hajmi -
31 205,2 mlrd. so'm

O'sish sur'ati -
158,9 %

Xizmatlarning umumiy hajmida ulushi -
18,1 %

2019-yil yanvar-noyabr oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 31 205,2 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 12 203,1 mlrd. so'mga oshdi. Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 58,9 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar tarkibi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 90,9 % ni tashkil etadi. Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 5,6 % oralig'ida qayd etildi.

Sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori salmogga ega emas va u 3,5 % ni tashkil etadi.

Ma'lumot uchun: Fitch Ratings xalqaro reyting agentligi O'zbekistonning xorijiy va milliy valyutadagi uzoq muddatli defolt reytingi ("РДЭ") "BB-" darajasida tasdiqladi. Reytinglar bo'yicha prognoz - "Barqaror".

Mutaxassislarning fikriga ko'ra, "O'zbekiston reytinglari, bir tomondan, moliyaviy holatining mustahkamligi, mo'tadil darajadagi davlat qarzi va taqqoslanadigan reytinglarga ega bo'lgan mamlakatlarga nisbatan yuqori iqtisodiy o'sishga egaligi aks ettiriladi; ikkinchi tomondan, yuqori xomashyo qaramligi, yuqori inflyatsiya va aholi jon boshiga YaIMning nisbatan pastligi nuqtai nazaridan tarkibiy zaifliklar va institutsional muhitning past darajasi va taqqoslanadigan reytingga ega bo'lgan emitentlarga nisbatan boshqaruv sifati aks ettirilgan."

Hozirgi vaqtda O'zbekistonda muvofiqlikni baholash uchun ball to'plami mavjud:

-ESG 4 "Fuqarolik huquqlari va erkinliklari" parametrlari bo'yicha, chunki Jahon bankining boshqaruv ko'rsatkichlari Fitch suveren reyting modelida eng yuqori ulushga ega, reyting va reyting omillariga tegishli hisoblanadi.

- "Siyosiy barqarorlik va siyosiy huquqlar" ESG 5 parametri bo'yicha.

- "Qonun ustuvorligi, institutlarning sifati va korrupsiyani tartibga solish va nazorat qilish" ESG 5 parametri bo'yicha.

- ESG 4 "Kreditorlarning huquqlari" parametriga muvofiq, chunki qarzni to'lashga tayyorlik va to'lashga tayyorlik reyting va reyting omili uchun muhimdir.

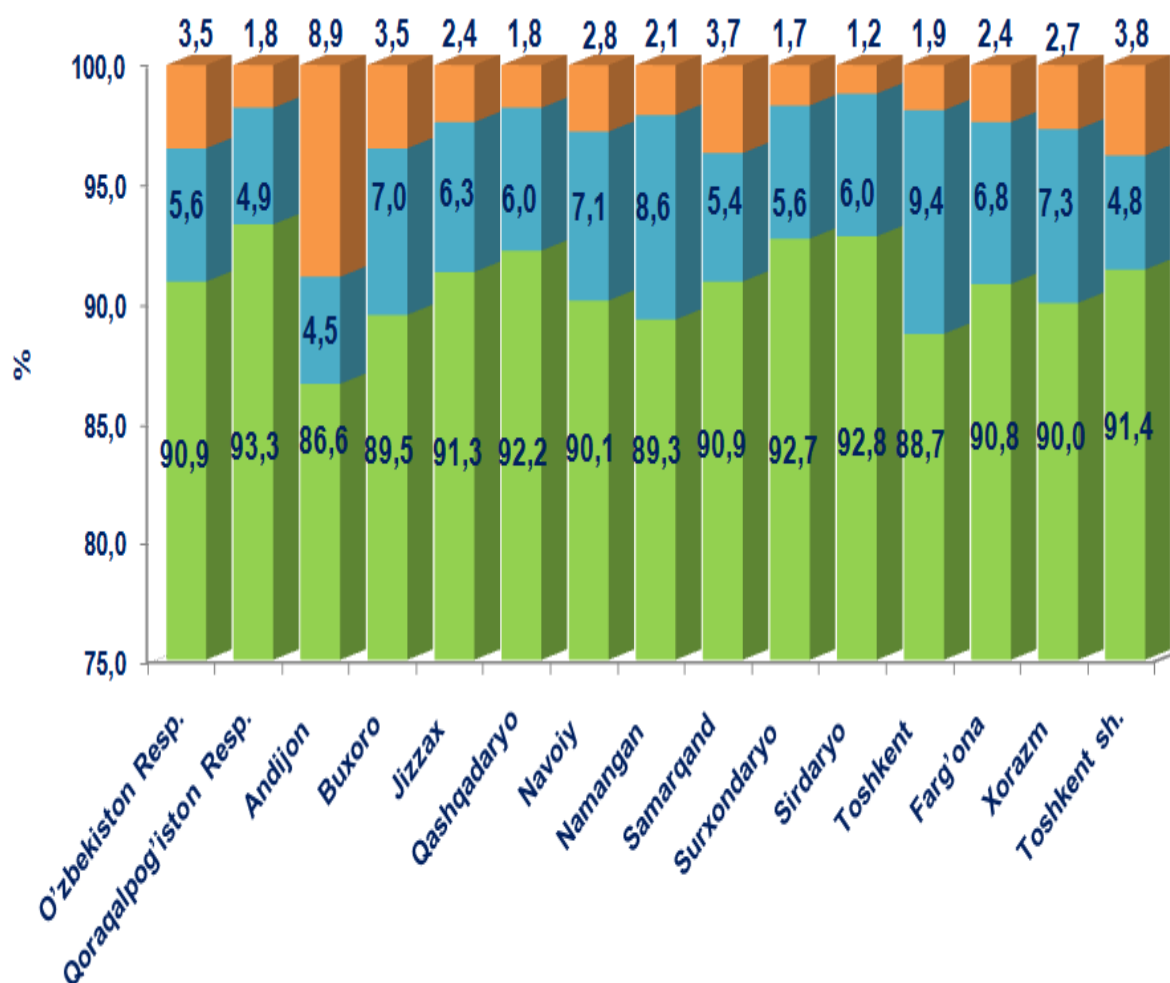
Shu bilan birga, Fitch Ratings hisobotiga ko'ra quyidagilar tasdiqlandi:

- emitentning qisqa muddatli defolt reytingi "B" darajasida;*
 - milliy valutadagi emitentning uzoq muddatli defolt reytingi "BB-" darajasida, prognoz "Barqaror";*
 - milliy valyutadagi emitentning qisqa muddatli defolt reytingi "B" darajasida;*
 - "BB-" darajasida mamlakatning eng yuqori darajasi;*
 - "BB-" darajasida uzoq muddatli ustuvor ta'minlanmagan reyting.*
- (<https://www.fitchratings.com/>).*

Sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi Sirdaryo (92,8 %), Surxondaryo (92,7 %), Qashqadaryo (92,2 %), Jizzax (91,3 %), Samarqand (90,9 %), Farg'ona (90,8 %) viloyatlarida va Qoraqalpog'iston Respublikasida (93,3 %) va Toshkent shahrida (91,4 %) ahamiyatga ega.

Eng past ko'rsatkich Andijon viloyatida (86,6 %) qayd etildi.

**Hududlar kesimida
moliyaviy xizmatlarning tarkibi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)**

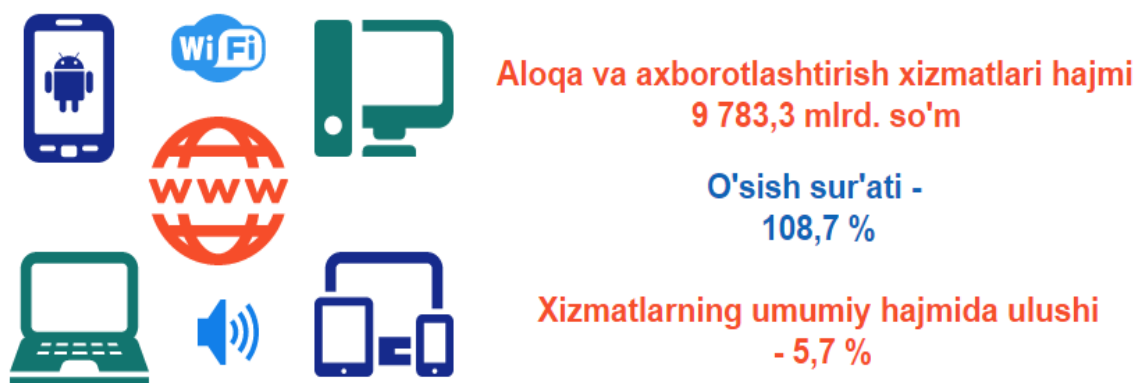

Hududlar o'rtasida moliyaviy xizmatlar tarkibida sug'urta xizmatlari hajmi Toshkent (9,4 %), Namangan (8,6 %), Xorazm (7,3 %), Navoiy (7,1 %) va Buxoro (7,0 %) viloyatlarida ustunlik qiladi.

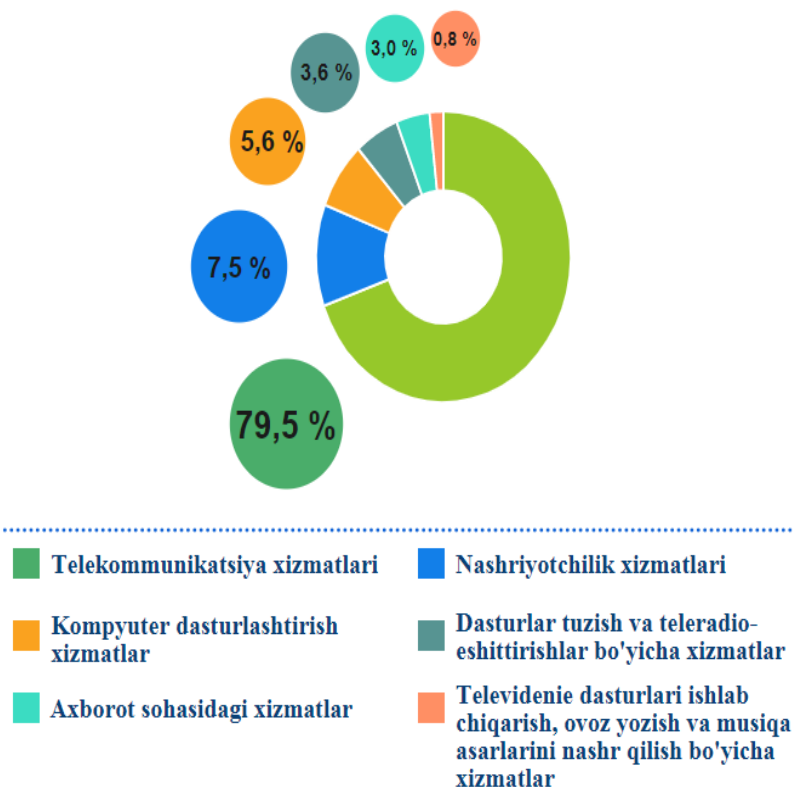
Sug'urta xizmatlarining eng past ko'rsatkichlari Andijon (4,5 %), Samarqand (5,4 %), Surxondaryo (5,6 %), viloyatlarida, Qoraqalpog'iston Respublikasi (4,9 %) va Toshkent shahrida (4,8 %) kuzatildi.

Bundan tashqari, so'nggi yillarda bozorni zamonaviy axborot texnologiyalari va aloqa vositalari bilan jihozlanganligi kuzatilmoqda.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 9 783,3 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagi xizmatlarning o'sish sur'ati 108,7 % ga yetdi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 5,7 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

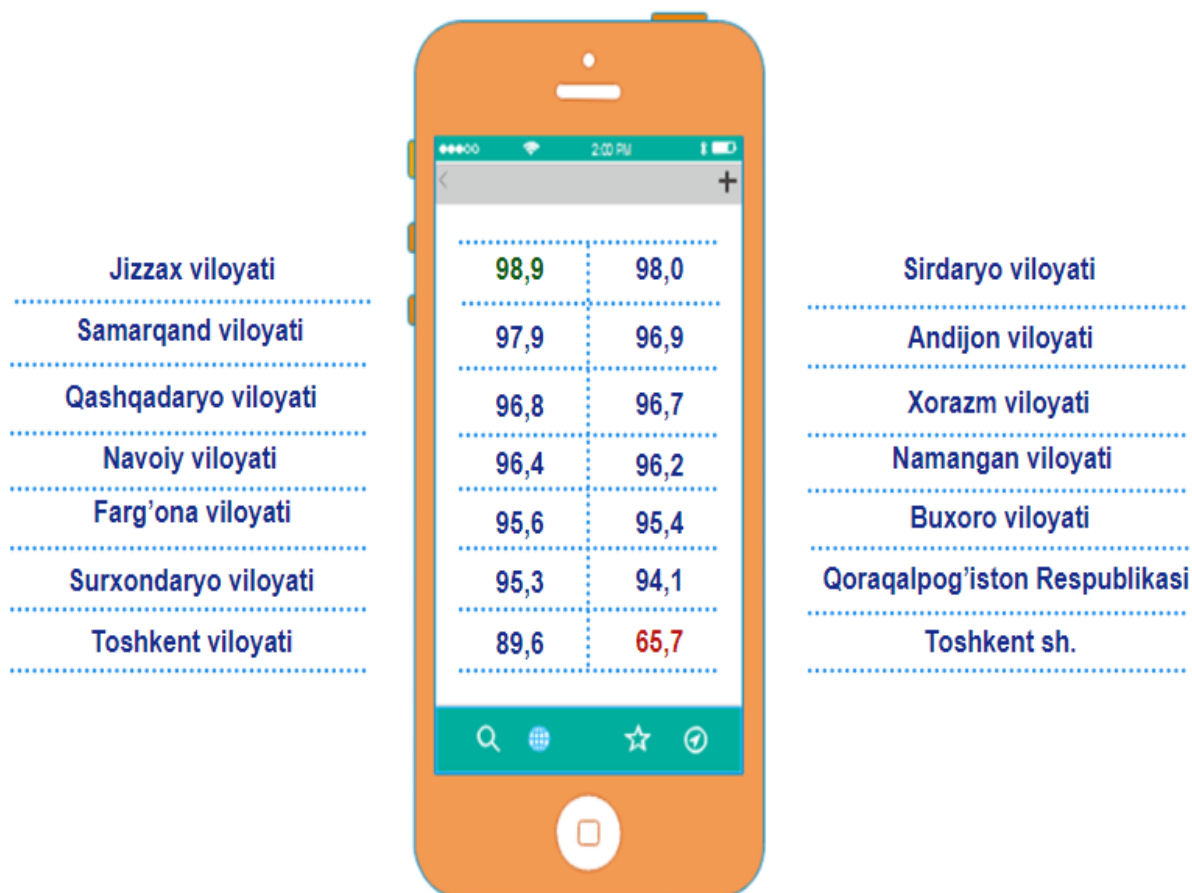

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 79,5 % ni tashkil etdi. Joriy davrda aloqa va axborotlashtirish xizmatlari umumiy

hajmida nashriyotchilik xizmatlari – 5,6 %, kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar 7,5 %, axborotlashtirish xizmatlari – 3,0 %, dasturlar tuzish va teleradioeshittirishlar bo'yicha xizmatlar – 3,6 %, televidenye dasturlari ishlab chiqarish bo'yicha xizmatlar, ovoz yozish va musiqa asarlarini nashr qilish bo'yicha xizmatlar – 0,8 % ni tashkil etishi qayd etildi.

Telekommunikatsiya xizmatlarining eng yuqori ko'rsatkichlari Jizzax (98,9 %), Sirdaryo (98,0 %), Samarqand (97,9 %), Andijon va Qashqadaryo (96,9 %) viloyatlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiy hajmida telekommunikatsiya xizmatlarining ulushi, %
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Toshkent shahri – yetarli darajada rivojlangan axborot-kommunikatsiya infratuzilmasiga ega hududdir.

Boshqa hududlar bilan taqqoslaganda bu yerda kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar (13,1 %), nashriyotchilik xizmatlari (8,6 %), dasturlar tuzish va teleradioeshittirishlar bo'yicha xizmatlar (6,5 %), axborot sohasidagi xizmatlar (4,8 %), kino-videofilmlar va televidenye dasturlari ishlab chiqarish bo'yicha xizmatlar ovoz yozish va musiqa asarlarini nashr qilish bo'yicha xizmatlar (1,3 %) da eng yuqori ko'rsatkichlar qayd etilgan bo'lib, aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibida esa telekommunikatsiya xizmatlari ulushi Toshkent shahrida nisbatan past bo'lgan, bu 65,7 % ni tashkil etdi.

Amaliyot shuni ko'rsatadiki, bilimlar va xizmatlar iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim sharti kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlashning rivojlangan tizimi hisoblanadi.

Amalga oshirilayotgan islohotlar jarayonida mamlakatga turli sohalarda yuqori malakali mutaxassislar kerak. Yuqori malakali kadrlar innovatsion iqtisodiyotning harakatlantiruvchi kuchi bo'ladi.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar

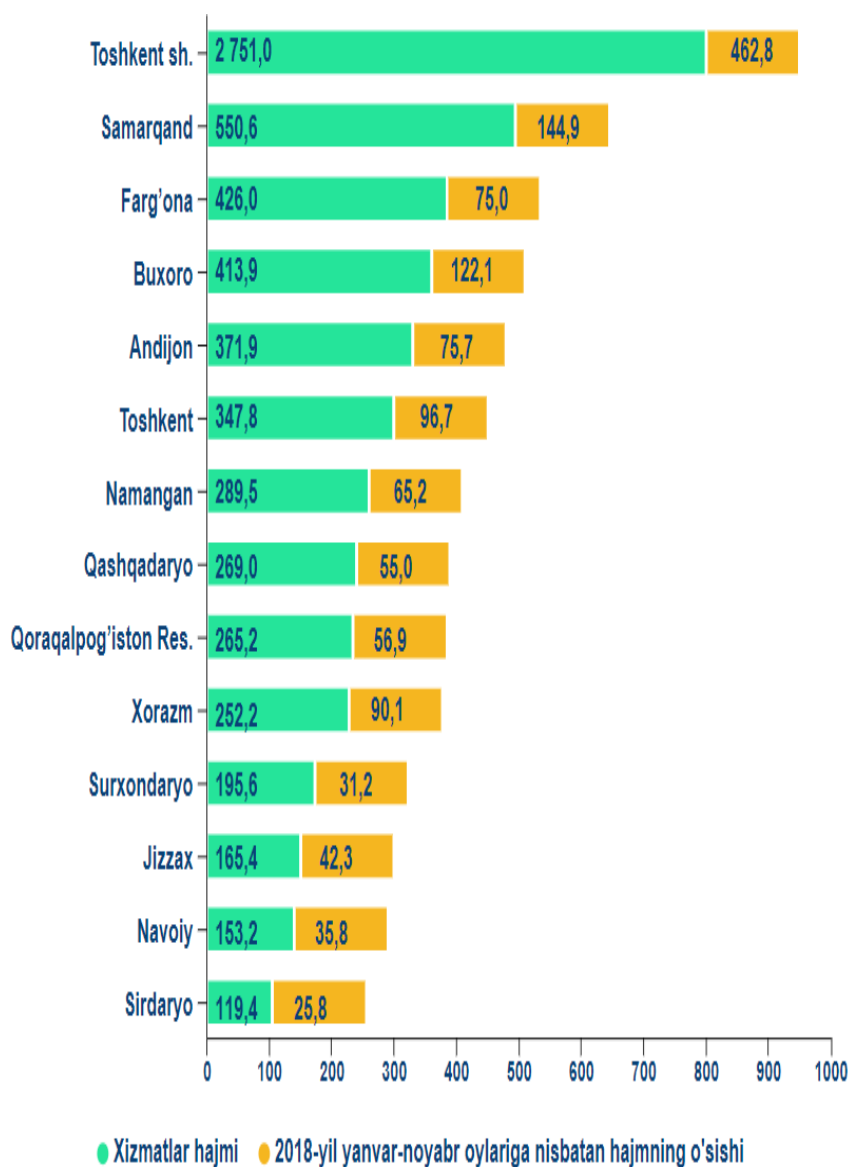
2019-yil yanvar-noyabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 6 570,7 mlrd. so'mga yetib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish 3,8 % ni tashkil etdi.

Ko'rsatilgan ta'lim sohasidagi bozor xizmatlarning eng katta hajmi Toshkent shahrida qayd etildi. 2019-yil yanvar-noyabr oylarida 2 751,0 mlrd. so'mga yetdi.

**Hududlar kesimida ta'lim sohasida
ko'rsatilgan bozor xizmatlari, mlrd. so'm
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)**

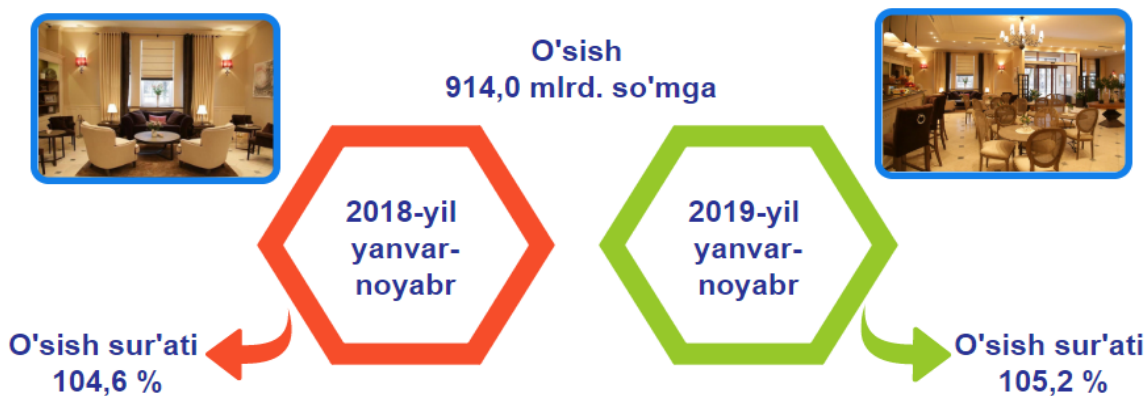
2018-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan, Toshkent shahrida ta'lim sohasida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 462,8 mlrd. so'mga oshdi.

Shu bilan birga, Samarqand (144,9 mlrd. so'mga) va Buxoro (122,1 mlrd. so'm) viloyatlarida o'sish kuzatildi. Sirdaryo viloyatida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmining biroz o'sishi qayd etildi. Bu yerda u atigi 25,8 mlrd. so'mga oshdi va atigi 119,4 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

2018-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 105,2 % ni tashkil etdi, hajmi esa 914,0 mlrd. so'mga oshdi va 5 183,3 mlrd. so'mga yetdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi, %

(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

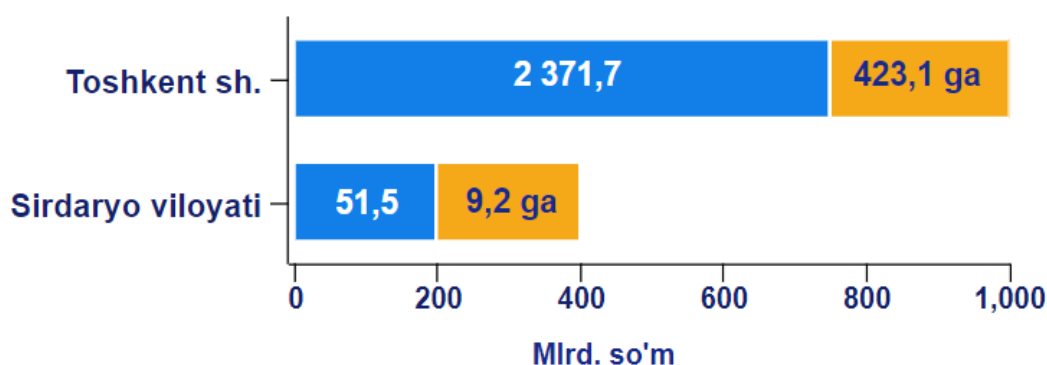
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar umumiy hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 77,7 % bilan ustunlik qiladi.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 22,3 % ni tashkil etdi.

Ushbu turdagi xizmatlarning o'sishiga dam olish uylari, kottejlar va boshqa dam olish maskanlari xizmatlariga bo'lgan aholining talabi o'z hissasini qo'shdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning eng yuqori hajmi Toshkent shahrida – 2 371,7 mlrd. so'mni tashkil etdi, 2018-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan 423,1 mlrd. so'mga oshishi kuzatildi.

**Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar
hajmini taqqoslanishi, mlrd. so'm
(2019-yil yanvar-noyabr oylarida)**

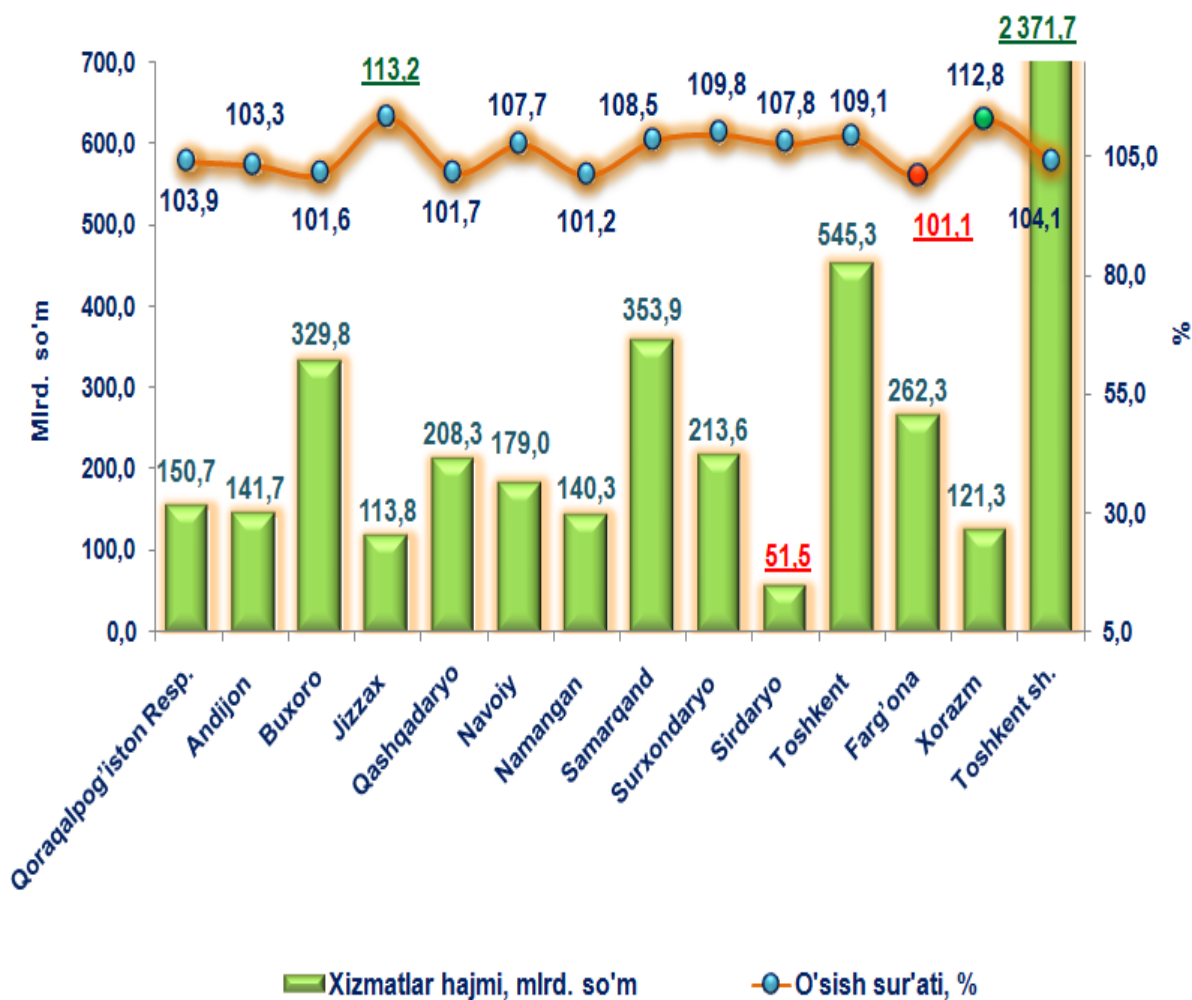

- Yashash va ovqatlanish bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi
- 2018-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan hajmning o'sishi

Buning o'sishiga oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar hajmining oshishi ta'sir ko'rsatdi, ularning hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 289,8 mlrd. so'mga ko'paydi.

Shu bilan birga, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarining eng katta hajmi Toshkent (545,3 mlrd. so'm), Samarqand (353,9 mlrd. so'm), Buxoro (329,8 mlrd. so'm) viloyatlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning hajmi va o'sish sur'atlari (2019-yil yanvar-noyabr oylarida)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning eng kichik hajmi Jizzax (113,8 mlrd. so'm) va Xorazm (121,3 mlrd. so'm) viloyatlarida qayd etildi.

Ushbu turdagi xizmatlarning nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Jizzax (113,2 %) va Xorazm (112,8 %) viloyatlarida qayd etildi.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sishi Farg'ona (1,1 %), Namangan (1,2 %), Buxoro (1,6 %) va Qashqadaryo (1,7 %), Andijon (3,3 %) viloyatlari,

Qoraqalpog'iston Respublikasi (3,9 %) va Toshkent shahrida (4,1 %) ahamiyatsiz bo'ldi.

Hozirgi kunda mamlakatda tibbiyot va sog'liqni saqlash bir xil yo'nalishda mustaqil O'zbekiston fuqarolarining hayot darajasi va sifatini doimiy ravishda oshirishga qaratilgan dinamik o'zgarishlar bilan rivojlanmoqda.

Sog'liqni saqlash tizimini yanada takomillashtirish, tibbiyot xodimlari mehnatini rag'batlantirish, zamonaviy texnologiyalar va davolash usullarini keng joriy etishga katta e'tibor qaratilmoqda.

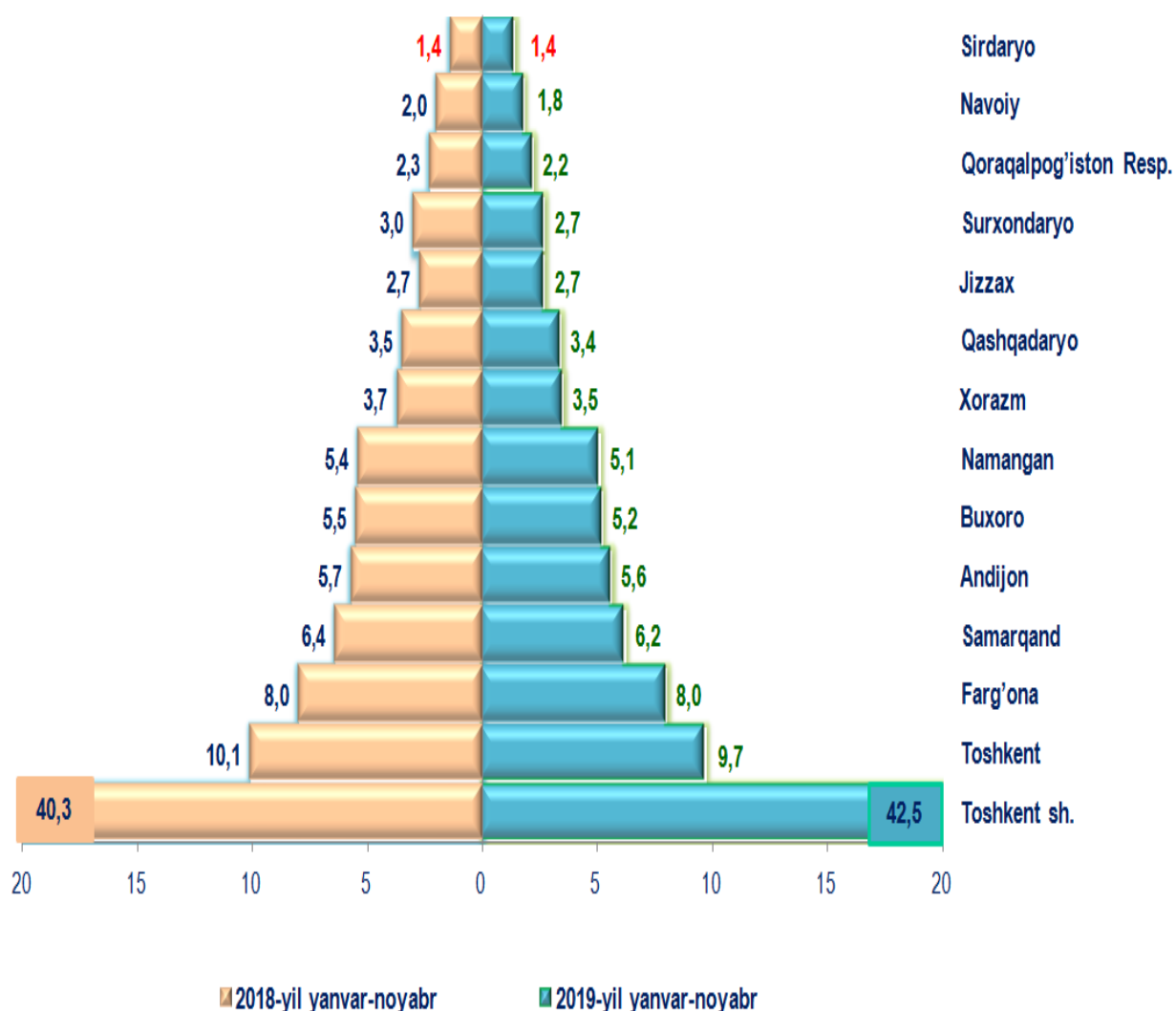
Bugun respublikaning barcha hududlarida ixtisoslashtirilgan ilmiy va amaliy tibbiyot markazlarida kardiologiya, jarrohlik, ko'z mikroxirurgiyasi, urologiya, terapiya va tibbiy rehabilitatsiya, endokrinologiya, pulmonologiya va ftiziologiya, akusherlik va ginekologiya, pediatriya va boshqa sohalarda yuqori sifatli tibbiy xizmatlar ko'rsatilmoqda.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 550,3 mlrd. so'mga oshdi va 2 605,1 mlrd. so'mga yetdi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 109,5 % ni tashkil etdi.

Hududlar orasida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar bo'yicha yetakchi o'rinni Toshkent shahri egallaydi, joriy yilda o'tgan yilning mos davriga nisbatan hajmi 279,6 mlrd. so'mga ko'paydi. Uning sog'liqni saqlash sohasidagi bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 42,5 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning umumiy hajmida hududlar ulushini taqqoslanishi, %

Shu bilan birga, nisbatan yuqori ulush Toshkent (9,7 %), Farg'ona (8,0 %), Samarqand (6,2 %), Andijon (5,6 %), Buxoro (5,2 %) va Namangan (5,1 %) viloyatlarida qayd etildi.

Joriy davrda sog'liqni saqlash sohasida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmidagi xizmatlarning ulushi nisbatan katta bo'lmagan hududlar Sirdaryo (1,4 %) va Navoiy (1,8 %) viloyatlari, shuningdek, Qoraqalpog'iston Respublikasi (2,2 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Ko'plab xalqaro ekspertlarning fikriga ko'ra, xizmatlar sohasining jadal rivojlanishi mamlakat iqtisodiyotining zamonaviy tuzilmaviy moslashtirishni muvaffaqiyatli yakunlash uchun hal qiluvchi shartdir.

Xizmatlar sohasining tarmoqlar tarkibi va texnologiyalari tobora murakkablashib borishi, mahsulot sifati va rang-barangligini oshirish, shuningdek, yuqori texnologiyali xizmatlar tarmoqlarining jadal rivojlanishi korxona va tashkilotlar, uy xo'jaliklarining samaradorligi va raqobatbardoshligini yanada oshirishga yordam beradi.

Xizmatlar sohasi statistikasi boshqarmasi

71-230-80-59